

Ponedjeljak, 1. septembar 2008.

Svedok Philip Roy Berikoff

Otvorena sednica

Optuženi su pristupili Sudu

Početak u 9.02 h.

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA ORIE: Dobro jutro svima. Gospođo sekretarko, molim vas, najavite predmet.

sekretar: Dobro jutro, časni Sude. Dobro jutro svima u sudnici i oko sudnice. Ovo je *Predmet IT-06-90-T, Tužilac protiv Ante Gotovine i drugih.*

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Gospodine Russo, vidim da ste očigledno spremni da pozovete sledećeg svedoka, gospodina Berikoffa. Dobro jutro, gospodine. Pre nego što počnete da svedočite pred ovim Sudom, prema Pravilniku o postupcima i dokazima treba da date svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine. Sada vam gospođa poslužiteljka daje tekst izjave i molim vas da je pročitate, ali zamoliću vas da prvo ustanete.

SVEDOK BERIKOFF: Da, naravno. Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Berikoff. Gospodine Russo, molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Dobro jutro, časni Sude.

Svedok Philip Roy Berikoff

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC RUSSO

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dobro jutro, gospodine Berikoff.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobro jutro.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas, recite svoje ime i prezime za zapisnik?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Philip Roy Berikoff.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li se sećate da ste dali četiri izjave Međunarodnom krivičnom sudu za bivšu Jugoslaviju, prvu 24. avgusta 1996. godine, drugu 21. maja 1997. godine, a treću između 26. i 27. maja 1997. godine, i četvrtu i poslednju 11. decembra 2007. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, sećam se.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ako bih mogao uz pomoć gospođe poslužiteljke da dam štampane primerke svedoku?

SUDIJA ORIE: Molim vas, uradite to.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li ste imali priliku da pregledate sve četiri izjave pre nego što ste došli danas u sudnicu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Jesam. Imali smo pripremni razgovor prošle nedelje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I nakon pregleda tih izjava, da li možete da kažete Pretresnom veću da li one tačno odražavaju ono što ste rekli istražiteljima u vreme kada ste te izjave davali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Sve četiri izjave odražavaju tačno ono što sam rekao u izjavama, sa izuzetkom ispravki koje smo napravili tokom pripremnog sastanka.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Hteo bih da vas provedem kroz te ispravke.

TUŽILAC RUSSO: I to možemo da uradimo brzo uz dozvolu Pretresnog veća i advokata. Časni Sude, jednostavno ću provesti gospodina Berikoffa kroz te ispravke.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Prvo, kao opšte pitanje, gospodine Berikoff, u izjavama ste ponekad koristili izraz "specijalna policija HV-a, "Specijalna policija" i "Hrvatska specijalna policija". Da li možete da pojasni Pretresnom veću da li se ovi termini odnose na istu grupu ljudi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. To je bila moja pretpostavka kada sam bio tamo - da su sve te tri grupe radile zajedno, jer sam video razne vrste vojne policije i specijalne policije kako rade zajedno. Ponekad su nosile sive kombinezone a ponekad i maskirne uniforme.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. I kako ste pravili razliku između specijalne policije i redovnih vojnika HV-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Specijalna policija kada je obavljala posebne policijske operacije, po mom mišljenju oni su nosili sive kombinezone. Kada su vršili normalne dužnosti, vojna policija bila je u maskirnim uniformama.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Da li mogu da pretpostavim, kada vi u svojim izjavama i dodacima pominjete specijalnu policiju, da mislite na pojedince koji su nosili sive kombinezone?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Takođe, posebno, u izjavama i dodacima, govorite o paljevinama i pljačkama kojima ste vi bili očevidac u Kistanjama 9. avgusta 1995.

godine, i to ste pripisali Hrvatskoj vojsci i specijalnoj policiji. Međutim, vi ste objasnili da niste, zapravo, bili očevidac da su bilo kakvi pripadnici specijalne policije, to jest, onih koji su nosili sive kombinezone bili u gradu Kistanju 9. avgusta 1995. godine. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Samo ću da vas zamolim da pravite pauzu posle mog pitanja, a ja ću praviti pauzu posle vaših odgovora. I ja bih želeo da vas provedem kroz neke specifične reference u kojima ste spominjali specijalnu policiju i davali ispravke.

TUŽILAC RUSSO: Ako bismo mogli da pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D284 [u transkriptu piše dokazni predmet Odbrane broj D248], koji je označen za identifikaciju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, ovo je vaša treća izjava koja se u vašem registratoru pojavljuje u tabulatoru 3.

TUŽILAC RUSSO: I zamolio bih da pogledamo stranicu 19, redove od 36 do 38; u BHS verziji, čini se da je to na stranici 14, redovi od 26 do 29.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I tamo, gospodine Berikoff, mislim da pominjete specijalnu policiju, a u stvari, mislim da ste rekli da je u tom konkretnom incidentu učestvovala civilna policija. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Molim da sada pogledate sledeću stranicu, 20. stranicu, redove od 6 do 8. A na BHS-u to je 14. stranica, redovi od 34 do 47.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, koliko sam shvatio gospođu sekretarku, izgleda da BHS prevod još nije učitán u sistem elektronske sudnice.

SUDIJA ORIE: Na vašem vlastitom spisku vidim da piše "BHS prevod u toku". To je spisak koji ste vi podneli... ne znam da li je spreman. Ne znam da li je učitán.

TUŽILAC RUSSO: Očigledno, još uvek nije učitán u ovom trenutku, časni Sude, međutim, mi ćemo obezbediti da se to uradi što je pre moguće. Imam brojeve strana za sudskog sekretara na BHS tako da možemo da ispravimo zapisnik.

SUDIJA ORIE: U redu. Da li mogu da pretpostavim da je prevod gotov?

TUŽILAC RUSSO: Gotov je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Pošto je gotov, molim vas pobrinite se da se učita. Gospodine Kay.

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, tužioče. Samo, uzgred budi rečeno, jedna ispravka u 5. redu, mislim, mi smo govorili o ovom dokumentu kao o D248. Ako pogledate transkript, časni Sude, mislim da piše D284.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je to tačno.

SUDIJA ORIE: Na vašem spisku piše D284.

TUŽILAC RUSSO: Jeste, D284.

SUDIJA ORIE: Nisam znao da li tako piše. U redu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Oprostite, gospodine Berikoff. Mislim da smo bili na stranici 20, redovi od 6 do 8. I, ponovo, vi ovde pominjete specijalnu policiju, i ponovo mislim da ste rekli da je tom prilikom zapravo takođe bila civilna policija. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: O kojoj prilici sada govorite? Da li je ovo još uvek područje Kistanja, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: To je na 20. stranici.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. To je tačno, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U stvari, izvinjavam se. Međutim, na 20. stranici, u redovima 6 do 8 pominju se dani neposredno nakon *Operacije Oluja*, gde ste rekli da je specijalna policija usmeravala saobraćaj, dok su vojnici utovarivali robu u vozila. A onda ste na pripremnom razgovoru rekli da je civilna policija usmeravala saobraćaj. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kao što sam vam objasnio prošle nedelje i predstavnicima Odbrane koji su juče razgovarali sa mnom, to je bila kombinacija i jednih i drugih. Bila je pljačka u toku u celom sektoru. Međutim, posebno, na puta između Knina i Drniša, bila je veoma sistematična pljačka, gde je bilo nekoliko kamiona koji su bili poredani. Civilna policija stajala je napolju na putu sa spiskovima za proveru i obeležavala stambene objekte koji su već bili opljačkani i materijal koji je bio utovaren na kamione. Takođe su bile kuće koje su obeležene hrvatskim oznakama tako da se ne diraju te kuće, već da se ide na sledeću. Tako da je to bila kombinacija sistematskog i ne sistematskog pljačkanja, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam na odgovoru. Međutim, hteo sam da se jednostavno razjasni na koju policiju ste mislili da je usmeravala saobraćaj na tom putu. U vašoj izjavi na 20. stranici kažete da je to bila specijalna policija, međutim, mislim da ste rekli...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Rekao sam da je to bila civilna policija, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I ako sada možemo da pređemo na stranicu 24, redovi od 4 do 7. I ovde se ponovo pominje incident u Kistanju od 9. avgusta 1995. godine, u redovima od 4 do 7, gde govorite da su hrvatski vojnici i specijalna policija u kombinezonima bili u gradu. Međutim, mislim, kao što je već naznačeno, da zapravo niste videli specijalnu policiju u Kistanju 9. avgusta 1995. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam ih video.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. I dalje dole na toj stranici, u redovima od 14 do 17, čini se da se na sličan način pominje specijalna policija u Kistanju, kao i takođe u 32. redu se pominje specijalna policija u Kistanju. Da li možete jednostavno da nam potvrdite da su sve te stavke u kojima se spominje specijalna policija netačni, pošto ste prethodno potvrdili da je bila u Kistanju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Ako smo mogli ...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako bismo sada mogli da pređemo na vašu drugu izjavu, a to je, mislim, tabulator 2 u vašem regulatoru. Vaša druga izjava...

TUŽILAC RUSSO: Za gospodu sekretarku, to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 3426. Molim da pređemo na 3. stranicu, 2. paragraf, potparagraf O, a na BHS-u to je 4. stranica.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ovde, gospodine Berikoff, u paragrafu 2-O, kažete da su 8. avgusta, HV i specijalna policija pljačkali duž puta između Knina i Drniša. I, ponovo, želeo bih da to ispravite da je tu reč o civilnoj policiji, a ne o specijalnoj policiji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Civilna policija je obeležavala kuće.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Molim da sada pogledamo 4. stranicu u izjavi...

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, ja sam shvatio da se ovde "specijalna policija" zamenjuje "civilnom policijom" a u prethodnim slučajevima se samo izbacivala "specijalna policija".

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Izvinite. Da li govorimo kada ... Izvinite, časni Sude. Zbog pojašnjenja, da li ponovo govorimo o dokaznom predmetu D284, kada je tužilac izbacio

"specijalnu policiju"? Mislim da je rekao da je to bila civilna policija kada smo se vratili na dokazni predmet D284.

TUŽILAC RUSSO: Dva puta se u dokaznom predmetu D284 "specijalna policija" zamenjuje sa "civilna policija", a zatim kada se konkretno pominjalo Kistanje, tu je izbačena "specijalna policija".

ADVOKAT KEHOE: U redu. Dobro.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U vašoj drugoj izjavi, gospodine Berikoff, na stranici 4, u paragrafu 2-Q; referenca je ista u BHS verziji, vi kažete da je 10. avgusta 1995. godine, na putu između Knina i Drniša, nastavljena nesmanjena pljačka od strane vojnika Hrvatske vojske, dok je specijalna policija gledala ili usmeravala saobraćaj. Mislim da ste to, takođe, ispravili i da se u tom slučaju ponovo radilo o civilnoj policiji, a ne o specijalnoj policiji koja je usmeravala saobraćaj. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tačno je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Sada ćemo da pređemo na vašu treću izjavu.

TUŽILAC RUSSO: To je ponovo dokazni predmet Odbrane broj D284.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ako bismo mogli da pogledamo...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U kom je to tabulatoru, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: To je 3. tabulator u vašem registratoru.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, dokazni predmet Odbrane broj D284, 14. stranica, redovi od 27 do 28; i na BHS-u, izgleda da se ovo nalazi, kažem za zapisnik, na 10. stranici, redovi od 46 do 48. I tamo, gospodine Berikoff, iznosite svoje mišljenje da je bolnica bila direktno ciljana tokom artiljerijskog napada. Međutim, mislim da ste tokom pripremnog razgovora naveli da ste promenili svoje mišljenje u vezi toga; i, u stvari, ne mislite da je bolnica, zapravo, bila meta artiljerijskog napada. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ostaćemo kod ove izjave, ako bismo mogli da pređemo na 21. stranicu, na redove 32 i 33; u BHS verziji to se pojavljuje na 15. stranici, u 45. redu. I tamo, gospodine Berikoff, kažete da ste se sastali sa majorom Jurićem 8. avgusta u štabu. Međutim, mislim da ste rekli da datum nije tačan i da ste se zapravo sastali sa majorom Jurićem ujutru 7. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dakle, sa ispravkama koje smo upravo napravili, gospodine Berikoff, da li možete da kažete Pretresnom veću da li su sve četiri

vaše izjave koje ste dali, ako se uzmu zajedno, istinite i tačne po vašem najboljem saznanju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Po mom najboljem saznanju, da, one su tačne.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A ako bi vam se danas postavila pitanja u vezi sa temama koje su sadržane u tim izjavama, da li bi vaši odgovori biti isti, uzevši u obzir ispravke koje smo upravo zabeležili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bili bi isti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: U ovom trenutku, gospodine predsedavajući, časni Sude, ja bih zatražio uvođenje u spis izjave od 24. avgusta 1996. godine, što je dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5389.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji će to biti broj?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P739, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođo sekretarko.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. Takođe bih zatražio uvođenje u spis izjave od 21. maja 1997. godine, koji je dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 3426.

SUDIJA ORIE: I to bi bio broj, gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P740, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. I dokazni predmet Odbrane broj D84, označen za identifikaciju, što je izjava od 26. i 27. maja 1997. godine. U ovom trenutku, ja bih jednostavno ...

ADVOKAT KEHOE: Izvinjavam se, tužioče, to je dokazni predmet Odbrane broj D284.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Mislio sam da sam rekao D284, ali izgleda da nisam čuo tačan broj. To jeste D284. Mislim da bi ...

SUDIJA ORIE: Više se ne sećam zbog čega je taj dokument označen za identifikaciju u to vreme. Da li je postojala namera da se ponudi u spis, ili je samo trebalo da se sačeka da se svedok pojavili kako bi dao svoju potvrdu?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je kasnije objašnjenje bilo da su postojale izvesne rezerve od strana sve dok gospodin Berikoff nije došao.

SUDIJA ORIE: U redu. A, onda, budući da ste vi prvi izneli ovaj dokument, da li biste želeli da ga ponudite u spis?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, želim.

SUDIJA ORIE: Onda ne moramo da dodeljujemo drugi broj.

ADVOKAT KEHOE: Ako mi dozvolite, časni Sude, ja bih po tom pitanju bio malo velikodušniji. To je dokument koji je, zapravo, moj kolega, gospodin Mikuličić, podneo, tako da mislim da bi trebalo ponuditi njemu da kaže nešto o tome.

SUDIJA ORIE: Gospodine Mikuličiću?

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Da, časni Sude, mi bismo želeli da zadržimo ovaj konkretni broj koji je sada označen za identifikaciju.

SUDIJA ORIE: U redu. Onda prelazimo na sledeću izjavu, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. I kao poslednji dokument, to je izjava od 11. decembra 2000. godine koja sa spiska po Pravilu 65ter ima broj 5391.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko, koji će to biti broj?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P741.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospođo sekretarko. Dakle, kada su dokumenti sa P brojevima u pitanju, pretpostavljam iz pismenih podnesaka da nema prigovora.

ADVOKAT KEHOE: Nema prigovora, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmeti P739, P740 i P741 su primljeni u spis. Gospodine Mikuličiću, gospodin Russo je odradio svoj deo posla i zatražio dokumente. Gospodine Mikuličiću, s obzirom da ste vi uvrstili u spis onu četvrtu izjavu, pretpostavljam da gospodin Russo nema prigovor. Nadam se da nemate prigovor, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Onda dokazni predmet Odbrane broj D284 (u transkriptu piše D248) primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Uz vašu dozvolu sada bih pročitao rezime izjava po Pravilu 92ter.

SUDIJA ORIE: Svedok zna koja je svrha toga?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT MIKULIČIĆ: Časni Sude, izvinjavam se što prekidam. Ponovo je došlo do greške. U transkriptu piše D248, umesto D284.

SUDIJA ORIE: Sve do utorka, bićemo u mogućnosti da to uradimo tačno, gospodine Mikuličiću. Hvala. Gospodine Russo, možda da više ne pominjemo taj broj.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Philip Berikoff bio je vojni obaveštajni oficir u Sektoru Jug od 17. jula do 5. septembra 1995. godine. Pre *Operacije Oluja*, mnogo je putovao po Sektoru Jug prikupljajući informacije o vojnoj situaciji. On je bio prisutan u Kninu tokom artiljerijskog napada 4. i 5. avgusta 1995. godine, nekoliko puta je obavljao misije u Kninu tokom granatiranja kako bi spasio civilne zaposlenike i kako bi pružio pomoć bolnici. I takođe je posmatrao granatiranje Knina iz štaba baze Ujedinjenih nacija. Nakon *Operacije Oluja*, uspeo je da napusti bazu Ujedinjenih nacija kroz blokadu HV-a i uspeo je da stigne u mnoga područja u Sektoru Jug, gde je video mnoga sela u plamenu, i bio je svedok kako vojnici HV-a, specijalna policija i civilna policija vrše pljačku ili razaranja. Konkretno, on je lično bio svedok uništavanja gradova Kistanje, Cetina i Donji Lapac koje su vršile hrvatske snage. Autor je nekoliko izveštaja koji opisuju stepen razaranja čemu je bio očevidac u gradovima i selima širom Sektora Jug. To je bio rezime, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala, gospodine Russo. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodin Berikoff, želeo bih da se prvo pozabavimo priložima vaših izjava, kao i nekim drugim dokaznim predmetima, a onda ću vam postaviti nekoliko konkretnih pitanja. Dakle, molim vas da prvo pogledate svoju prvu izjavu, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P739. I pogledajte 4. stranicu ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Recite mi, molim vas, gospodine Russo, koji je to tabulator?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: To je prvi tabulator u vašem registratoru.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, molim vas da pređete na 4. stranicu. Na BHS-u to je 3. stranica. I tu govorite o dokumentu koji je priključen uz tu izjavu i označen kao dokument "A".

TUŽILAC RUSSO: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1829.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je dokument koji se sada nalazi na ekranu dokument o kom se govori kao o dokumentu "A" u vašoj prvoj izjavi?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste lično pripremili ovaj dokument?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kakve su bile okolnosti koje su vas podstakle da to uradite?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dana 22. novembra, dok sam bio u ... nakon što sam napustio Knin početkom septembra, otišao sam u Sarajevo u štab UNPROFOR-a, kao G2 operativni oficir. Dok sam bio tamo, dobio sam zahtev od UNCRO-a da priprelim izveštaj u vezi sa svim oštećenjima koje sam lično video u vreme dok sam bio u Sektoru Jug. Ja sam to uradio na osnovu svojih mnogobrojnih putovanja koja sam obavio dok sam bio u Sektoru Jug. Informacije su bile bazirane na osnovu prethodnih izveštaja koje sam sačinio, kao i na osnovu dnevnika koji sam vodio tokom čitavog boravka u bivšoj Jugoslaviji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I postoji nekoliko unosa koje bih želeo da razjasnimo. U paragrafu 2-A se kaže: "Najmanje 100 kuća je uništeno verovatno za vreme aktuelne ofanzive 4. i 5. avgusta 1995. godine." Gospodine Berikoff, da li ovaj broj odražava broj kuća koje ste lično videli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Imao sam priliku ubrzo nakon ofanzive da odem u grad Knin i video sam veliki broj kuća koje su znatno bile oštećene. Neke su bile oštećene u tolikoj meri da se nisu mogle popraviti. Dakle, to je razlog zašto sam rekao da su uništene odmah nakon ofanzive, jer bilo je daljeg uništavanja i kasnije.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I kada koristite termin "najmanje 100 kuća", da li možete da kažete Pretresnom veću približno koliko je više kuća po vašem mišljenju bilo oštećeno za vreme aktuelne ofanzive?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Bilo je značajnih oštećenja na brojnim drugim kućama koje nisam uključio u svoj izveštaj, jer ja nisam ... u njima se još uvek moglo stanovati, tako da ih nisam uključio u izveštaj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Prelazimo na paragraf 2-E. U ovom paragrafu govori se o oštećenjima između Knina i Kistanja, kao i o oštećenjima u samom Kistanju. U tom paragrafu kažete: "Hrvatska (HV specijalna policija) je verovatno odgovorna za većinu uništenja." Možete li da pojasnite da li su razaranja koja pripisujete u ovoj rečenici specijalnoj policiji, da li se tu radi o razaranjima između Knina i Kistanja ili o razaranju samog grada Kistanje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja bih rekao ... na osnovu svog sećanja rekao bih da je reč o razaranju samog grada Kistanja i neposredne blizine Kistanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A govorili smo ranije da niste zapravo videli specijalnu policiju u Kistanju. Međutim, da li možete da objasnite Pretresnom veću zašto mislite da je specijalna policija imala učešće u aktivnostima u Kistanju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je moje mišljenje i još uvek i danas verujem da je specijalna policija bila uključena u neke operacije oko područja Kistanja, jer u brojnim prilikama lično sam se sastajao sa majorom Ivanom Jurićem koji je bio iz vojne policije. Međutim, u brojnim prilikama kada sam naleteo na njega, on je takođe nosio sivi kombinezon specijalne policije. To je, dakle, moja pretpostavka da major Jurić kontroliše veliki broj različitih jedinica vojne policije i specijalnih policijskih snaga, i, u stvari, po tome što je on nosio sivi kombinezon u tom području, pretpostavio sam da mora biti specijalna policija u tom području takođe, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I da bismo ovo razjasnili, da li ste majora Jurića sreli onog dana kada ste, takođe, bili u Kistanju 9. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine. Naleteo sam na majora Jurića u području Macure, severno od Kistanja.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li možete da kažete Pretresnom veću šta je nosio tog dana?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Major Jurić se vozio u crnom SUV (Sport Utility Vehicle) terenskom vozilu, a nosio je sivi kombinezon, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Molim da sada pređemo na paragraf 2-F ... Oprostite, izvinjavam se. Idemo na paragraf 2-H. I u paragrafu 2-H govorite o šteti u Oklaju, i tu kažete: "U tom selu bila je smeštena jedinica Vojske Republike Srpske Krajine." Hteo bih da pojasnite, molim vas, ako možete da kažete kada je jedinica Vojske RSK bila smeštena u tom selu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pre ... pre početka ofanzive dobio sam zadatak da helikopterom izvršim izviđanje uz zonu razdvajanja koja je išla između hrvatske strane i srpske strane. Kad nas je helikopter pokupio ... kada je mene pokupio u Kninu, otišli smo u Rastoviće da pokupimo još dvojicu kanadskih oficira. Dok smo bili na putu da pokupimo oficire, nakon oko osam minuta leta, na nas su pucali vojnici Vojske Republike Srpske Krajine iz okoline Oklaja. Ispalili su jedan projektil na nas, ali je pilot helikoptera bio u stanju da se spusti do nivoa tla, i onda je još jedan projektil bio ispaljen na nas. Vratili smo se nazad u bazu. Uložio sam protest generalu Forandu. General Forand je dalje prosledio taj protest Vojsci Republike Srpske Krajine. Oko sat vremena kasnije pukovnik iz VRSK došao i izvinio se zbog incidenta. Dok smo nadletali Oklaj, videli smo više vozila VRSK, tako da sam pretpostavio da je to uporište ili garnizon vojnika Vojske Republike Srpske Krajine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Upravo ste pomenuli da mislite da je to bilo uporište. Da li je to razlog zašto, u paragrafu 2-H, takođe ukazujete na to da verujete da je celo selo Oklaj bilo ili je moglo da bude vojni cilj?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tako je. U više navrata kada sam se provezao kroz grad Oklaj, primetio sam mnogobrojne vojnike Vojske Republike Srpske Krajine pre konflikta.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. idemo na sledeći paragraf 2-I, gde govorite o razaranjima u selu Razvode, i tu kažete: "Mnogo kuća ostalo je netaknuto, što navodi na pomisao da se radilo o hrvatskim stambenim zgradama." Molim vas, objasnite Pretresnom veću zašto ste rekli da činjenica da su netaknute kuće ukazuje na to da se radilo o hrvatskim stambenim objektima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U celom sektoru, a posebno u selu Razvode bile su oznake na kućama koje ukazuju na činjenicu da se, u stvari, radilo o hrvatskim prebivalištima. Dakle, ta prebivališta su ostala. Srpska prebivališta su uništena ili oštećena u tolikoj meri da se u njima više nije moglo stanovati.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Idemo sad, molim vas, na paragraf 2-L u kom govorite o oštećenjima u gradu Donji Lapac, tu kažete: "Mnoga razaranja počinile su specijalne policijske jedinice HV-a." Da li možete da kažete Pretresnom veću da li ste u Donjem Lapcu zaista i videli snage specijalne policije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Otišao sam u Donji Lapac više puta, konkretno, odmah posle ofanzive na Knin. Još uvek su u toku bile borbe u ostatku sektora, jer nijedna ofanziva ne može odmah da stane u... 5. avgusta u 12.10 časova. Tako da je bilo borbi u ostatku sektora. Kad sam stigao u Donji Lapac, naišli smo na jedan broj vojnika HV-a, plus jedan broj vojnika koji su bili obučeni u sive kombinezone.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću šta su vojnici HV-a i osobe u sivim kombinezonima radile u gradu Donji Lapac?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kao što sam rekao malopre, još uvek su trajale borbe, tako je bilo dosta vatre iz lakog naoružanja. Međutim, oni su takođe ulazili u kuće i radili su šta su radili u kućama. Međutim, po izlasku iz kuće i pre nego što uđu u sledeću, ta kuća bi bila u plamenu, i postalo je očigledno da se vrši razaranje.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kada kažete da su borbe još uvek trajale, da li ste videli pravu borbu između vojnika Vojske Republike Srpske Krajine i hrvatskih snaga u Donjem Lapcu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne ... ne u samom gradu. Međutim, širom grada čuli su se zvuci pucnjave iz lakog oružja i kao što sam već ranije rekao, ofanziva nije stala. Ona je prestala u Kninu ali ne u područjima ... drugim područjima ovog sektora. Stoga, u stvari, i dalje su trajale borbene operacije širom sektora.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Ako bismo mogli da pređemo na paragraf 2-N, gde ste govorili o razaranjima u selu Cetina i kažete: "Razaranje su posle ofanzive izvršile obe okupacione strane, vojnici HV-a i hrvatska specijalna policija." Da li možete da kažete Pretresnom veću da li ste zaista vi videli snage specijalne policije kako vrše razaranja u Cetini?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. Pored vojnika HV-a i specijalne policije, tu je bila grupa, mislim, ološa ili eventualno oni koji su pripadali "gospodarima rata". Oni su takođe pljačkali ili vršili operacije čišćenja u gradu Cetini.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: U ovom trenutku, gospodine predsedavajući, želeo bih da ponudim u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1829.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P742, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Da li ima bilo kakvih prigovora na prijem dokaznog predmeta Tužilaštva broj P742?

ADVOKAT KEHOE: Nema.

SUDIJA ORIE: Onda je dokazni predmet Tužilaštva broj P742 primljen u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I vraćamo se na vašu prvu izjavu, gospodine Berikoff.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da nema potrebe da je vraćamo na ekran.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U prvoj izjavi na stranicama... na stranicama 4 i 5, spominjete dokument koji je priključen toj izjavi i označen slovom "B" .

TUŽILAC RUSSO: Molim da nam se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 450.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je dokument na ekranu dokument koji ste identifikovali kao dokument "B" u svojoj prvoj izjavi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I jeste li vi pripremili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću kakve su bile okolnosti dok ste ga pripremali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobio sam zadatak od majora Dussaulta da pripremim izveštaj na osnovu mojih aktivnosti odmah nakon ofanzive. Svrha dokumenta je bila, s obzirom da sam bio nominovan za nagradu, da sam morao da navedem sve svoje aktivnosti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Treba mi samo jedno objašnjenje za ovaj dokument. U paragrafu 2-B, govorite o uklanjanju tela nekoliko vojnika Vojske Republike Srpske Krajine i civila koji su bili ubijeni u eksploziji granate iz minobacača na raskrsnici izvan baze Ujedinjenih nacija ujutro 5. avgusta. I u paragrafu 2-B kažete da kad ste prvi put izašli da proverite ova tela da ste došli pod udar minobacačke vatre i da ste bili primorani da se sakrijete u jarak za odvodnjavanje. Želeo bih da razjasnite da li je tačno da ste bili pod udarom minobacačke vatre kad ste prvi put izašli tamo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Mislim da nismo došli pod udar minobacačke kada smo prvi put izašli. Otišli smo do raskrsnice, jer je raskrsnica bila pod minobacačkom vatrom i tako je bilo ubijeno šest ljudi na raskrsnici.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste izašli na raskrsnicu i drugi put?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobio sam zadatak da odem i drugi put kako bi se ta tela stavila u vreće i kako bismo ih uklonili sa puta. Postojao je strah od raspadanja tela i širenja zaraze u tom području.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A kada ste stavljali ta tela u vreće kada ste drugi put izašli, da li ste došli pod napad minobacačke vatre?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesmo. Pao je minobacački projektil oko 25 metara od našeg područja dok smo stavljali tela u vreće. Bili smo primorani da se sklonimo u jarak pored puta. To je bio samo jedan projektil koji je pao. Kada smo videli da nema više aktivnosti, mi smo nastavili da obavljamo naš zadatak.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO: Gospodine predsedavajući, želeo bih da dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 450 ponudim u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora? Gospođo sekretarko.

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P743, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P743 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vraćamo se sada na vašu prvu izjavu, gospodine Berikoff, na stranicu broj 5.

TUŽILAC RUSSO: I mislim da nema razloga da to ponovo predočavamo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vi pominjete dokument koji je priložen prvoj izjavi i obeležen slovom "D".

TUŽILAC RUSSO: Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 1702. I Časni sude, ja ću ... mogu da objasnim Pretresnom veću zašto nisam pozvao dokument koji je obeležen slovom "C" u toj izjavi, jer se radi o dnevniku. Postoji i drugi dnevnik koji je podnet sa sledećom izjavom koja obuhvata i raniji dnevnik, ali o tome ću govoriti kad dođemo do tog datuma.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, da li možete da pogledate dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 1072, koji je sada na ekranu, gospodine Berikoff, i da nam kažete da li je to dokument koji ste označili slovom "D" u prvoj izjavi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste vi pripremili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam. Dao sam delove informacija. Kapetan Rob Williams je gospodin koji je pripremio sam dokument, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste imali priliku da pogledate dokument kako biste proverili da li su tu zaista informacije koje ste vi dali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li su informacije koje ste dostavili zaista sadržane u ovom dokumentu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Po mom najboljem sećanju, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I postoji još nekoliko unosa koje bih želeo da razjasnimo.

TUŽILAC RUSSO: Ako idemo na 2. stranicu dokumenta, to je unos za 4. avgust, u 10.10 časova.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I vi tu kažete da ste išli u bolnicu sa SMEDLO. Prvo, da li možete da kažete Pretresnom veću šta znači SMEDLO?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: SMEDLO je viši medicinski oficir u bazi [Senior Medical Officer in the compound].

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Ostale reference za ovaj put u vašoj izjavi pokazuju da se taj put zapravo dogodio u 13.00 časova. Međutim, u ovom dokumentu se kaže da je to bilo oko 10.00 časova ujutro. Da li možete da pojasnite Pretresnom veću da li je bilo u 10.00 časova ujutro ili oko 13,00 časova popodne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Po mom najboljem sećanju, mada nisam siguran oko tačnog vremena, ali sam siguran kada je reč o redosledu događaja koji su se desili u toku tog dana, gospodine. Mislim da je bilo kasno, kasno jutro ili rano popodne kada smo, u stvari, otišli u bolnicu prvi put.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. I ako možemo ponovo da pogledamo stranu 3 ovog dokumenta, kao i da pogledamo unos za 4. avgust za 13.00 časova.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I kažete da ste išli u Knin radi konferencije za novinare generala Foranda. I, ponovo, druge reference za ovaj put u vašoj izjavi ukazuju da se to desilo u 15.00 časova. Da li možete da pojasnite da li je to putovanje sa generalom Forandom bilo u 13.00 časova ili u 15.00 časova 4. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, isti... isti odgovor što sam i ranije dao. Siguran sam u redosled događaja, ali što se tiče vremena, malo sam nemaran. Međutim, znam da smo išli na sastanak u popodnevnim časovima. Još jedan sastanak bio je zakazan kasnije te večeri, u 18.00 časova, međutim, predstavnici Vojske Republike Srpske Krajine nisu se pojavili na sastanku, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A kada ste rekli da niste sigurni kada je u pitanju tačno vreme, ali ste sigurni u redosled događaja, mogu li da pretpostavim da kada ste spomenuli da se sećate puta sa višim medicinskim oficijom iz baze, da je to bilo pre putovanja sa generalom Forandom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo je.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Molim da predemo na 4. stranicu dokumenta, unos za 5. avgust u 9.30 časova. Zapravo postoje dva unosa za to vreme, međutim, želeo bih da se usredsredimo na prvi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I tu se kaže da je jedan uplašen vojnik Vojske Republike Srpske Krajine došao do kapije baze UNHCR-a i da je vraćen. Pre svega, možete li da kažete Pretresnom veću da li ste vi bili taj koji ga je vratio?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Ja sam ga vratio. On je došao do vrata, zajedno sa nekoliko drugih izbeglica, ali zato što je bio u uniformi i nosio oružje, naši viši pretpostavljeni su nam naredili da ne puštamo borce u bazu, pa sam ga ja u to vreme vratio, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I da li je taj vojnik koga ste vratili bio jedan od vojnika koji su poginuli u eksploziji minobacačkog projektila na raskrsnici?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jeste.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Dokument koji smo ranije gledali, dokazni predmet Tužilaštva broj P743, govori o tome da se eksplozija minobacačkog projektila dogodila na toj raskrsnici oko 8.30 časova. Međutim, u drugom unosu u ovom dokumentu kaže se da se eksplozija dogodila u 9.30 časova, kada ste išli da ta tela stavite u vreće. Da li možete da pojasnite Pretresnom veću, kada se radi o vremenu u ovom dokumentu - dakle, drugi unos od 5. avgusta u 9.30 časova - da li je tačan ili ono čega se sećate kada je reč o tom vremenu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Udar minobacačkog projektila bio je otprilike između 8.30 i 9.00 časova. Dobili smo zadatak da odemo, a to je bilo oko 9.30 časova kada sam otišao do raskrsnice da stavim tela u vreće. Tela su tamo ležala u to vreme neposredno nakon udara minobacačkog projektila.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I gledajući drugi unos za 9.30 časova, kaže se da su od šest leševa na raskrsnici, gde se dogodila eksplozija minobacačkog projektila, četiri bili civili a dva su bili vojnici Vojske Republike Srpske Krajine. Međutim, mislim da ste u ostalim referencama rekli da je obrnuto, četiri vojnika i dva civila. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Bila su, u stvari, četiri vojnika i dva civila.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I u tom istom unosu takođe kažete da su petorica od šestorice poginuli od eksplozije minobacačke vatre, a da je jedan poginuo od rane prethodno zadobijene od puščanog metka. Da li možete da nam to malo rasvetlite?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tu je bio jedan stariji gospodin sa ženom u karavanu. On je već bio mrtav, da li je bio mrtav od metka ili ne, nisam siguran. Znam da je jedan od vojnika prethodno bio pogođen metkom. Dakle, da, to je tačno.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: I sa ovim ispravkama, gospodine predsedavajući, zamolio bih da se uvrsti u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 1702.

SUDIJA ORIE: Da li ima prigovora? Gospodo sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P744.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P744 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ponovo, u vašoj prvoj izjavi na 5. stranici, gospodine Berikoff, pominje se dokument sa oznakom "E".

TUŽILAC RUSSO: Molim da se pokaže dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1832.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li prepoznajete dokument koji se nalazi na ekranu kao dokument koji ste pomenuli u svojoj prvoj izjavi kao dokument "E"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, prepoznajem.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste vi pripremili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da objasnite Pretresnom veću na osnovu čega ste vi postavili ovu hijerarhiju u ovom grafikonu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Osnovu za grafikon ili hijerarhiju napravio sam na bazi informacija koje sam prikupio bilo preko svoje sopstvene istrage u sektoru ili iz informacija koje sam dobio od UNCRO-a. Odmah nakon ofanzive, prva grupa koja je došla bila je 7. gardijska brigada. Zamenili su ih *Tigrovi*. Ali, pošto sam se sastao sa majorom Jurićem u brojnim prilikama, ja sam ga stavio na čelo vojne/specijalne policije. U ovom grafikonu on je klasifikovan kao specijalna policija. Sva lokalna policija bila je pod njegovom jurisdikcijom - i policija za čišćenje, kao i specijalna policija. Tako da je bilo zasnovano na informacijama... zasnovano na više izvora kao i na mojim ukupnim procenama u vreme nakon ofanzive, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li možete da pojasnite Pretresnom veću da li je linija koju ste izvukli direktno iznad imena majora Jurića, a koja ide ispod vojne strukture koja je ispod generala Čermaka, da li je bio cilj da ukažete na vaše uverenje da je major Jurić bio potčinjen generalu Čermaku?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Vojna policija u gotovo svakoj vojnoj organizaciji – i siguran sam da je isto i u Hrvatskoj – ima paralelni lanac komandovanja. Jedan koji odgovara višoj komandi, a drugi koji odgovara svom neposrednom lancu komandovanja ili njihovom neposrednom operativnom komandantu. U tom slučaju, on je bio odgovoran generalu Čermaku posle njegovog imenovanja za načelnika sektora ili garnizona.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molim da se uvede u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1832.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P745.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P745 primljen je u spis. Gospodine Russo, bojim se da nisam u potpunosti razumeo poslednji odgovor. Možete li da pokušate da dobijete još neke detalje od svedoka?

TUŽILAC RUSSO: Svakako, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, rekli ste da verujete u paralelni lanac komandovanja između vojne policije i redovnih snaga. Da li sam dobro shvatio da ovaj grafikon znači da ste postavili majora Jurića... u okviru i pod komandom generala Čermaka u lancu komandovanja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, u smislu da je general Čermak bio operativni komandant u tom neposrednom području. Svestan sam, kao što sam rekao, da vojna policija ili specijalna policija takođe imaju paralelni lanac komandovanja koji ide do njihove organizacije, bilo da je u Zagrebu ili u Splitu. Tako da su u isto vreme oni izveštavali svog neposrednog operativnog komandanta, i takođe su izveštavali više organe, gospodine.

SUDIJA ORIE: A da li biste mogli da dodate imena u tu...

SVEDOK BERIKOFF: Nisam...

SUDIJA ORIE:...paralelnu strukturu?

SVEDOK BERIKOFF: Ne, nisam, časni Sude. Nisam u stanju da to uradim, jer sam stigao u zemlju nekoliko nedelja ranije. Dakle, ne, nisam, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li možete takođe da kažete Pretresnom veću da li imate bilo kakve konkretne informacije ili određene činjenice na osnovu kojih biste mogli da kažete da je major Jurić, u stvari, izveštavao generala Čermaka?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nemam bilo kakve neposredne informacije o tome, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li onda mogu da pretpostavim da ste vi ovaj grafikon napravili na osnovu vašeg iskustva sa drugim vojnim organizacijama i pretpostavili da je to funkcionisalo na taj način? Da li mogu tako da kažem?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je. Pored toga, pre nego što sam došao u bivšu Jugoslaviju ... ili pre nego što sam bio raspoređen u bivšoj Jugoslaviji, ja sam takođe radio kao viši obaveštajni oficir u Jugoslovenskoj kriznoj ćeliji u Štabu nacionalne odbrane, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Želeo bih da se vratimo na vašu prvu izjavu. I na 3. stranici vi ...

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Da li je Pretresno veće zadovoljno dodatnim informacijama koje su date?

SUDIJA ORIE: Da. Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vraćamo se na vašu prvu izjavu, gospodine Berikoff. Na stranici 3, ista je referenca i u BHS verziji, pominjete nekoliko lokacija u Kninu koje su bile vojni ciljevi prema vašoj oceni. I napisali ste slova na svakom od ovih ciljeva na fotografiji iz vazduha, za koju mislim da je podneta uz prvu izjavu, međutim, nije joj dodeljen konkretan broj.

TUŽILAC RUSSO: Želeo bih da se to prikaže, molimo vas, gospodo sekretarko. To je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1830. Izvinjavam se Pretresnom veću zbog svetlog kontrasta između pozadine i boja oznaka, ali sam mislio da je važno da se zadrži original.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je ovo fotografija na koju se pozivate u vašoj prvoj izjavi kada ste ukazali na imena mesta i stavili slova pored njih?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da li možete da objasnite Pretresnom veću kakva je razlika između lokacija koje ste zaokružili ružičastom bojom i onih koje ste zaokružili plavom bojom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Područja koja su obeležena plavom bojom pokazuju gde su bila stambena područja ili mesta gde je došlo do udara. A područja koji su obeležena ružičastom bojom su ona područja za koja sam smatrao da su mogla da budu vojni ciljevi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Primetio sam u trećoj izjavi, ne treba ponovo da se predočava – ali je referenca na stranici 8, u redovima od 27 do 36, pominjete skladište za opšte nabavke u Kninu kao vojni cilj. Dakle, želeo bih ...

Zamolio bih poslužiteljku da vam pomogne da tu lokaciju obeležite crvenom bojom, to skladište za opšte nabavke u Kninu, koje ste smatrali i identifikovali kao vojni cilj.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: *(svedok obeležava)* Po mom najboljem sećanju.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Sa tim dodatkom, časni Sude, želeo bih da se ova fotografija Knina iz vazduha sa spiska po Pravilu 65ter broj 1830 uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora? Gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P746.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P746 koji je sa spiska po Pravilu 65ter imao broj 1830, ali je dodatno obeležen od strane svedoka danas. Dakle, pored oznaka koje su već napravljene, dokazni predmet Tužilaštva broj P746 je primljena u spis. Samo gledam ovu kartu, gospodine Russo. Vi ste se izvinili zbog nedovoljno oštrog kontrasta. Da li postoji primerak kako bismo mogli da budemo sigurni da ne nedostaje neka od ranijih oznaka? Mislim, poslednja oznaka je jasna, ali što se tiče drugih, pomalo se plašim da mi nedostaje neka od njih.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, mogao bih da zamolim svedoka da jednostavno ponovo unese sve oznake danas.

SUDIJA ORIE: Jednom je to učinila Odbrana. Ne znam da li bismo mogli da očekujemo nešto slično. Gospodine Kehoe, gospodine Mišetiću?

ADVOKAT KEHOE: Ne vidim to, časni Sude, na ovoj fotografiji.

SUDIJA ORIE: U redu. Na ovoj.

ADVOKAT KEHOE: To je u duhu ideje da ne želimo da preopteretimo časni Sud vojnim ciljevima i materijalima.

SUDIJA ORIE: Ne, ja u potpunosti razumem. Ja ne okrivljujem vas što niste uradili posao koji je trebalo da učini Tužilaštvo. Ne mislim da je korisno da zamolite svedoka da ponovo uradi taj posao. Možda postoji neki drugi način kako bi mogla da se predoči kopija koja neće kod mene stvarati nedoumicu da li sam propustio neku oznaku, i onda ako se slažete sa Tužilaštvom da niste ništa promenili, mislim da bi nam to bilo od pomoći.

TUŽILAC RUSSO: To će biti u redu, časni Sude. Ja ću imati kompjuterski poboljšanu fotografiju koju ću učitati u sistem elektronske sudnice za Pretresno veće.

SUDIJA ORIE: Hvala. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A sada, ako bismo mogli molim vas da pređemo, gospodine Berikoff, na vašu treću izjavu, koja je dokazni predmet Odbrane broj D284. I na 2. stranici, u 9. redu, a na BHS prevodu to je takođe 2. stranica, redovi 8 i 9, govorite o dokumentu "A" kao o prilogu izjave.

TUŽILAC RUSSO: I ako bismo sada mogli da vidimo dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2105.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je dokument koji je sada na ekranu, dokument koji nazivate dokumentom "A" koji je vezan za vašu treću izjavu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste vi pripremili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ponovo, da li možete da kažete Pretresnom veću kakve su bile okolnosti kada ste ga pripremali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je ponovo bilo u vezi sa nagradom za koju sam bio nominovan. Takođe, bio sam zadužen da dam sveobuhvatnu procenu aktivnosti u ovoj oblasti.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Potrebno nam je nekoliko objašnjenja za ovaj dokument, pa bih želeo da prođemo kroz to. Usredsredimo se na paragraf 1-B u kom govorite o incidentu sa minobacačkom vatrom na raskrsnici. Tu kažete: "Kad su snage HV-a ušle Knin, uvedeno je strogo ograničenja kretanja (ROM- Restriction of Movement), međutim, bio sam u mogućnosti da odem u Knin na putu prema bolnici. Dok smo prolazili pored leševa koji su prethodno bili stavljeni u vreće, primetio sam da su mrtvi vojnici izvađeni iz vreća i da su njihova tela unakažena." Molim vas da pojasnite: kada ste videli te vojnike koji su bili izvađeni iz vreća, da li ste bili na putu za bolnicu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bilo kasno popodne 5. avgusta. Hrvatski oficir je došao na kapiju i rekao nam da postoji jedan broj Srba koji su hteli da dođu u bazu kako bi bili stavljeni pod zaštitu Ujedinjenih nacija. Hrvatski oficir je rekao da ako bismo obezbedili vozače i vozila, oni će obezbediti pratnju kako bi se obezbedilo da dođemo do lokacije gde su bili Srbi i da ih dovedemo nazad u bazu. Na našem putu iz baze koji magistralnim putem vodi u Knin, pre nego što smo došli do mosta, bili smo izloženi vatri, odnosno, hrvatski vojnici pucali su iznad naših glava i naredili nam da se vratimo nazad. Na putu nazad u bazu, ja i kapetan Rob Williams videli smo, u stvari, da nije bila reč o dva tela, to je bio samo jedan vojnik. Videli smo da je bila otvorena jedna vreća i vojnik je bio izvađen. I vreća i sve bilo je pregaženo tenkom, a vreća i telo bili su izrešetani mecima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da li vam je hrvatski oficir koji je došao na kapiju rekao da se Srbi, koji su želeli da se sklone u bazu, nalaze u bolnici?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se... lokacije gde su bili. Oni su bili ili u bolnici ili su bili u srednjoj školi ili u školi u centru grada.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Idemo na paragraf 1-E koji se bavi vašim odlaskom u Knin 8. avgusta i pljačkanju i razaranju koje ste videli tog datuma, uključujući i konkretnu štetu napravljenu u rezidenciji generala Foranda. I u tom paragrafu kažete: "Ili trupe HV-a ili hrvatske specijalne policije su verovatno odgovorne, jer su svi bili u toj oblasti." Kao prvo, hteo bih da razjasnimo, da li ta šteta u Kninu koju ste pripisali vojnicima HV-a ili specijalnoj policiji, da li se radi o uništavanju generalno u Kninu ili samo o uništavanju rezidencije generala Foranda?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Rekao bih da je razaranje počinjeno u celom Kninu a ne samo u rezidenciji generala Foranda.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I da li možete takođe da razjasnite da li ste videli specijalnu policiju... to jest, vojnike u sivim uniformama kako pljačkaju ili vrše razaranja samog Knina?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bila kombinacija i jednih i drugih.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Konačno idemo na paragraf 1-H gde govorite o svom putu u Civljane 11. avgusta, gde kažete sledeće: "Video sam kako vojnici Hrvatske vojske, uključujući i specijalnu policiju, ulaze u mnoge stanove." Ponovo bih želeo da pojasnite Pretresnom veću da li ste zaista videli specijalnu policiju ... to jest, ljude u sivim uniformama kako ulaze u stanove u Civljanima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U Civljanima... to je, zapravo, bilo na putu za Civljane. U samim Civljanima, to su bili vojnici i... vojno osoblje HV-a. Oni su, takođe, zauzeli bazu Ujedinjenih nacija.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Uz ova objašnjenja, časni Sude, molio bih da se dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 2105 uvrsti u spis.

SUDIJA ORIE: Ima li prigovora? Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P747.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P747 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vraćamo se na vašu treću izjavu...

TUŽILAC RUSSO: I nema potrebe da je predočavamo, gospođo sekretarko.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ali na 3. stranici vi govorite o priloženom dokumentu kao o dokumentu "D".

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1177. I za razjašnjenje Pretresnom veću, nisam predočio B ili C, jer B je takođe bio priložen uz prethodnu izjavu i već je primljen u spis; C je zbirka pisama gospodina Čermaka i odnosi se na slobodu kretanja i to je, takođe, uvršteno u spis; i dokument koji sada predočavamo je dnevnik. I kao što sam ranije rekao, nisam predočavao prethodni dnevnik koji je bio priključen uz prvu izjavu, jer svedok će da objasni razliku između ova dva dnevnika Pretresnom veću.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li možete da kažete Pretresnom veću da li se dokument koji vidimo na ekranu naziva dokument "D" u vašoj trećoj izjavi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste vi pripremili ovaj konkretni dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I ako biste mogli, molim vas, da objasnite Pretresnom veću okolnosti pod kojima ste napravili ovaj dnevnik?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dnevnik je pripremljen... dnevnik je pisan rukom. Kada sam prvi put saznao da sam bio raspoređen u bivšu Jugoslaviju, ja sam započeo svoj dnevnik. Beleške u mom dnevniku u rukopisu su u osnovi dnevne beleške. Svakodnevno sam unosio beleške na osnovu događaja koje sam video tog dana i kada sam imao malo slobodnog vremena za pisanje. Kad sam otišao u Sarajevo oko 6. septembra, počeo sam da prenosim u elektronsku formu. I tom prilikom, proširio sam neka područja na osnovu svog sećanja na događaje koji su se desili, i to je bio projekat koji je trajao. To sam lično zabeležio da sačuvam za sebe. To nije bilo ni zbog čega drugog, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A dnevnik koji ste predali istražitelju MKSJ uz svoju prvu izjavu, da li možete da kažete Pretresnom veću u kakvoj je vezi sa ovim konkretnim dnevnikom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Molim vas, možete li da objasnite u kom kontekstu, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Naravno. Priključen je uz vašu prvu izjavu dnevnik koji počinje od 30. jula do otprilike 15. avgusta. Dnevnik koji ste identifikovali kao dokument "D", priklučen je trećoj izjavi i počinje od 17. jula do 6. septembra. Molim vas ako možete, recite Pretresnom veću kakva je razlika između ranije kraće verzije i ove verzije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kao što sam rekao pre nekoliko minuta, to je bio jedan moj trajni projekat i ja sam ga proširivao kada bih se prisetio nekih stvari koje sam unosio u svoj dnevnik, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Ako sada uporedimo ovaj dnevnik na ekranu koji je obeležen sa "D", sa ranijom elektronskom verzijom i sa vašim rukom pisanim dnevnikom, da li možete da kažete Pretresnom veću koju od ove tri vi smatrate najkompletnijom i najpreciznijom verzijom događaja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Smatram da je ovaj poslednji od 17. jula do 6. septembra najprecizniji od svih mojih dnevnika, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molio bih da se uvrsti u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 1177.

SUDIJA ORIE: Ne čujem da ima prigovora. Gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P748.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P748 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dakle, vraćamo se na vašu treću izjavu, gospodine Berikoff. Počinje na 61. stranici, u 5. redu, a u prevodu na BHS, to je na 43. stranici, u 43. redu. I u tom delu vaše treće izjave, gospodine Berikoff, vi navodite niz fotografija koje ste dali istražitelju MKSJ, mislim da je reč o 154 fotografije. A na stranicama koje slede vi po brojevima identifikujete 41 konkretnu fotografiju i opisujete svaku od njih.

TUŽILAC RUSSO: Gospođo sekretarko, molim vas da nam predočite dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5404.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Dok čekamo da se to pojavi, gospodine Berikoff, dozvolite mi da vas pitam sledeće: da li ste imali priliku da pregledate indekse fotografija, kao i same fotografije i da utvrdite da li indeks zajedno sa fotografijom tačno odražava konkretne fotografije koje ste identifikovali i o kojima ste govorili u trećoj izjavi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. Međutim, fotografije ... indeksiranje je urađeno na osnovu mog najboljeg sećanja. Prošlo je 13 godina.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I dokument na ekranu, da li je dokument...

TUŽILAC RUSSO: Ako biste mogli da pomerite nekoliko stranica... možda samo još jednu stranicu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gledajući taj dokument, gospodine Berikoff, da li je ovo dokument koji ste pregledali i uporedili sa svojom drugom izjavom...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to je...

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: ...izvinjavam se, sa vašom trećom izjavom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Moja treća izjava, da, jeste, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ovaj dokument tačno odražava fotografije o kojima govorite u svojoj trećoj izjavi?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, molio bih da se uvrsti u spis dokument sa spiska po Pravilu 65 ter broj 5404.

SUDIJA ORIE: Ne čujem da ima prigovora. Gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P749.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P749 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući. Časni Sude, želeo bih da prođem kroz ovo veoma brzo. Od 154 fotografija koje je gospodin Berikoff dao zajedno sa svojom trećom izjavom, ja sam sebi uzeo slobodu da izvršim kategorizaciju i da izvršim izbor fotografija u četiri odvojene kategorije. Poslali smo obaveštenja o tome Odbrani, i želeo bih da ponudim u spis svaku kategoriju fotografija kao poseban dokazni predmet. Mislio sam da bi to moglo da pomogne Pretresnom veću. I zato bih zamolio da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5399. A za informaciju Pretresnom veću, ovo je zbirka fotografija koje pokazuju štetu nastalu od granatiranja u stambenim područjima Knina. Zamolio bih da se uvrsti u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5399. Takođe, reći ću Pretresnom veću da između ovih kategorija postoji preklapanje sa prethodnom zbirkom fotografija, ali sam mislio da bi Sudu bilo lakše da prema kategoriji odluči šta će se pregledati.

SUDIJA ORIE: Ne čujem da ima prigovora. Gospodo sekretarko, koji broj će dobiti dokument po Pravilu 65ter broj 5399?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P750.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P750 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala. I kako bismo uštedeli na vremenu, umesto da predočavamo sve zbirke, dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5400 je zbirka fotografija koje predstavljaju i koje je identifikovao svedok kao fotografije aktova spaljivanja ili uništavanja u samom Kninu; dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5401 je kolekcija fotografija koje prikazuju paljenja i uništavanja izvan Knina i dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5402 je nekoliko fotografija doline Cetine za koje sam mislio da bi Pretresno veće želelo da pogleda. Dakle, ako nema spora, nudim na usvajanje dokumente 5400, 5401 i 5402.

SUDIJA ORIE: Da, gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Samo jedno pitanje: da li su sve one uključene u dokument 5404?

TUŽILAC RUSSO: One nisu sve uključene u dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5404, ali su sve uključene u 154 fotografije koje je gospodin Berikoff dao istražiocu, zajedno sa svojim trećom izjavom.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: U redu. Hvala.

SUDIJA ORIE: To znači da ih je ukupno više od 41?

TUŽILAC RUSSO: To je tačno, časni Sude.

SUDIJA ORIE: U redu. Nema prigovora, nema osporavanja. Gospođo sekretarko, koji broj će biti dokument sa spiska po Pravilu 65ter broj 5400?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P751, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P751 primljen je u spis. A dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5041 postaće?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P752.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P752 primljen je u spis. A dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5042?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P752.

SUDIJA ORIE: Primljen je u spis. Hvala, gospođo sekretarko. Molim vas, nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, sada ćemo da pređemo na vašu četvrti i poslednju izjavu, koja je dokazni predmet Tužilaštva broj P741. I idemo na 3. stranicu tog dokaznog predmeta. I uzgred budi rečeno, to je tabulator 4 u vašem registratoru. Dakle, P741, stranica 3, tabulator 7, to je isti citat u prevodu na BHS, vi govorite o video zapisu koji je snimila osoba po imenu Garth Pritchard. Zamolio bih da objasnite Pretresnom veću okolnosti pod kojima je snimljen taj video?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Gospodin Garth Pritchard bio je novinar iz jedne od televizijskih kompanija u Kanadi. Došao je da snimi video, pretpostavljam, sa kanadskim vojnicima u području Benkovac – Rastović, a takođe je došao i na naše područje u Kninu. Dobio sam zadatak da li od generala Lesliea ili generala Foranda da ga provedem po tom području. Ja i viši desetar Parlee bili smo u njegovoj pratnji i odveli smo ga na razne lokacije širom sektora, gde je snimio razaranja u različitim oblastima.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, imamo delove ovog video snimka koje je identifikovao svedok da su... Ne želim da ih puštamo u sudnici... Samo bih želeo da ih ponudimo u spis na osnovu izjava i dodatnih informacija koje je dostavio gospodin Berikoff. Tako da bih zamolio da ih uvedemo u spis – nema potrebe da ih pozivamo – dokument sa spiska po

Pravilu 65ter koji nosi broj 5405, to je ovaj video snimak koji ide na video brojaču od 6 minuta i 54 sekunde do 14 minuta i 35 sekundi; zatim, video snimak sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5406, naša referenca na video brojaču je od 24 minuta i 25 sekundi do 33 minuta i 21 sekunde, i video snimak sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5407, na našem brojaču referenca je od 34 minuta i 5 sekundi do 38 minuta i 2 sekunde [u transkriptu piše 34 minuta i 2 sekunde]. Ja bih jednostavno ponudio u spis sva tri dela ovog video snimka.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas proverite da li je ono što sad imamo u transkriptu i tačno, zato što su brojevi u nizu brzo navedeni, i postoji rizik da bude pogrešno transkribovano, ne zbog nedostatka kompetentnosti transkribera, već zbog brzine govora osobe koja to prezentuje.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, postoji samo jedna ispravka i to je u dokumentu sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5407, i u tom slučaju, u stvari, reč je o snimku koji na našem brojaču ide od 34 minuta i 5 sekundi do 38 minuta i 2 sekunde.

SUDIJA ORIE: Hvala. Da li sam, dakle, dobro shvatio da želite samo ove delove da uvrstite u spis?

TUŽILAC RUSSO: Tako je, časni Sude, a mi ćemo dostaviti te delove sa prevodom za njih.

SUDIJA ORIE: U redu. Nema prigovora, koliko vidim u ovom trenutku. Gospođo sekretarko?

sekretar: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 05405 će biti dokazni predmet Tužilaštva P754, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P754 je primljen u spis.

sekretar: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 05406 će biti dokazni predmet Tužilaštva P755, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P755 je primljen u spis.

sekretar: Dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 05407 će biti dokazni predmet Tužilaštva P756, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P756 je primljen u spis. Gospodine Russo, ako biste dozvolili samo da se vratimo na selekciju fotografija koje su bile tematski grupisane, da tako kažem. Po mom sećanju, izjave svedoka sadrže opise ali ne za sve 154 fotografije jer nije imao vremena ni prostora na raspolaganju. Sada smo videli ovaj izbor od 41 fotografije, gde je on naznačio u ovoj tabeli vreme i mesto. Vi ste sada napravili još jedan izbor, naravno, međutim, Pretresno veće nije u mogućnosti da to

odmah potvrdi i proveri. Da li su sve ove fotografije koje se pojavljuju u ovim serijama – oštećenja u Kninu, oštećenja izvan Knina, oštećenja u dolini Cetine – da li znamo vreme i mesto ovih fotografija i da li su one dokumentovane?

TUŽILAC RUSSO: Da bi bilo jasno, časni Sude, fotografije koje se konkretno navode u trećoj izjavi i koji su opisane, ne sadrže informacije o datumu i vremenu kada je fotografija snimljena. Ta vrsta konkretnih informacija nije bila na raspolaganju za te fotografije. Isto tako to važi i za dodatne fotografije, kao što ste ispravno rekli, koje su organizovane prema temama. Mi imamo samo generalni vremenski okvir za te fotografije, i ja mogu da pitam svedoka da govori o tome, ali nemamo konkretne datume i vreme za njih.

SUDIJA ORIE: Ja sam samo pitao, jer to može... naravno, na dokaznu vrednost fotografija može da utiče nedostatak određenih informacija. Ali pošto nije bilo prigovora, te serije su uvedene u spis, ali sam pitao samo zbog informacije Pretresnom veću. Molim vas da idemo dalje.

TUŽILAC RUSSO: Hvala.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Vraćićemo se na četvrtu izjavu, gospodine Berikoff, ali ovog puta na 8. paragraf. Vi ovde pominjete još jedan video snimak koji je takođe snimio gospodin Pritchard. Da li su okolnosti kada je snimljen ovaj video snimak bile slični onim kad je snimljen video o kom smo upravo razgovarali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu.

TUŽILAC RUSSO: Ponovo, časni Sude, ja bih jednostavno želeo da se deo ovog video snimka uvede u spis, a ne da ga prikazujemo Pretresnom veću, i to je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5408, a referenca je 02422.

SUDIJA ORIE: Ne čujem da ima prigovora. Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P757.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P757 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Ako bismo mogli sada takođe da pogledamo četvrtu izjavu, ovoga puta u 6. paragrafu, vi pominjete dve karte koje ste dali MKSJ.

TUŽILAC RUSSO: Prva karta je dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5393.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gledajući ovu kartu, gospodine Berikoff, da li možete da kažete Pretresnom veću da li je ovo karta o kojoj govorite u svojoj četvrtoj izjavi kao o "PB-1"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ovo je jedna od karata, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Molio bih da se ovaj dokument broj 5393 primi u spis, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE: Nemamo prigovor.

SUDIJA ORIE: S obzirom da nema prigovora, gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P758.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P758 primljen je u spis.

TUŽILAC RUSSO: Sada bih zamolio da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 5392.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li je karta koju vidite na ekranu, karta o kojoj govorite u svojoj četvrtoj izjavi kao o "PB-2"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jeste. To je severni deo.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Molio bih da se ovaj dokument broj 5392 primi u spis, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Ne čujem da ima prigovora. Gospodo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P759.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Tužilaštva broj P759 primljen je u spis. Gospodine Russo, opisi na vašem spisku su u oba slučaja... ne, vidim. Ne. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Hvala vam. Molim da se predoči dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 2995.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li vam je poznat ovaj konkretni dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, poznat mi je ovaj dokument, da.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da objasnite Pretresnom veću ... pre svega, da li ste vi pripremili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da kažete Pretresnom veću, ako znate kako je pripremljen ili ko je pripremio ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Prezentacija je predstavljena osoblju u Kninu i štabu Sektora Jug. Nisam siguran ko je to pripremio, ali na osnovu teksta... na osnovu samog dokumenta, možda je to bio pukovnik Tymchuk ili general Leslie.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste dovoljno upoznati sa sadržajem ovog dokumenta da biste mogli da kažete ili objasnite Pretresnom veću da li mislite da su informacije koje su sadržane u njemu tačne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Upoznat sam sa sadržajem, ali da bi se reklo da je tačan ili ne, morate da pitate onog ko je sačinio ovaj dokument, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li možete da objasnite Pretresnom veću kakvo je bilo vaše učešće u pripremi ovog dokumenta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Moje učešće se svodilo na to da dostavim ovaj dokument generalu Lesliu ili pukovniku Lesliu u to vreme.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A zašto ste ga prosledili generalu Lesliu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je od mene tražio Leslie.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, na osnovu činjenice da je svedok jednostavno rekao da je ovaj dokument, očigledno, pripremio neko u okviru štaba u bazi, i da je to bila neka vrsta prezentacije, i bio je...

ADVOKAT KEHOE: Izvinite. To nije ono što je svedok rekao. To nije ono što je on rekao. On ne zna odakle potiče ovaj dokument.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je rekao da ne zna ko je načinio nacrt dokumenta, ali i da je dokument bio predstavljen, i zatraženo je da bude poslat... general Leslie je tražio da bude poslat iz UNCRO-a Sektora Jug...

SUDIJA ORIE: Hajde da proverimo. Gledajući na stranicu 44, red 1, da prvo zatražimo razjašnjenje od svedoka, jer postoje dva različita tumačenja tog reda. Gospodine Russo, čuli ste ono što je rekao gospodin Kehoe, da to nije svedočenje, a vi ste, izgleda tumačili drugačije. Hajde da pitamo svedoka kakva je veza između prezentacije i pripreme ovog dokumenta.

TUŽILAC RUSSO: U redu, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, vi ste već rekli da ne znate tačno ko je sačinio ovaj dokument. Da li znate ko je držao ovu prezentaciju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne znam. Nisam bio prisutan na prezentaciji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Kako znate da je bila održana prezentacija?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Čuo sam, a to je samo informacija iz druge ruke, da će biti prezentacija pred različitim ljudima u štabu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste prisustvovali toj prezentaciji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam. Nisam bio prisutan na prezentaciji.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li znate ko je bio prisutan na prezentaciji?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li možete da kažete Pretresnom veću odakle ste dobili ovaj dokument?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Verovatno sam dobio dokument iz Operativnog centra u štabu Sektora Jug, bilo od majora Balfoura ili majora Dussaulta, operativnih oficira.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A da li ste taj dokument preuzeli 22. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se, gospodine. To je datum koji je u mom podsetniku ili moja kratka napomena pukovniku Leslieu. Imajući to u vidu, to je verovatno isti datum kada sam preuzeo dokument.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, na osnovu toga, ja bih zatražio prijem, shvatajući da može uticati na dokaznu vrednost činjenica. Naravno da mi ne znamo ko je sačinio ovaj dokument. Ipak, to je prenošenje informacija koje su relevantne za ovaj slučaj koje su dostavljene iz štaba Sektora Jug UNCRO-u u Zagrebu. Na toj osnovi, tražimo prijem u spis ovog dokumenta.

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, zapanjen sam da mi tražimo da se u dokazni materijal uvede dokument koji ne postoji i koji niko nema, i to samo na osnovu jednog pisma. To je zapanjujuće za mene.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja nisam siguran šta znači da taj dokument ne postoji. Jasno je da je svedok već svedočio ga je on dobio od nekoga. On smatra da je to iz Operativnog centra u štabu Sektora Jug. On je to prosledio višim vlastima u Zagrebu. Jasno je da je približno nastao u to vreme i da je dokument o tome šta je neko u štabu Sektora Jug prezentirao nekom drugom. Pretresno veće može uzeti ono što jeste vrednost, međutim, mislim da su to informacije koje bi pomogle Pretresnom veću u donošenju svoje odluke.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Ako mogu da kažem, časni Sude, i uz dužno poštovanje prema kapetanu Berikoffu, ne možemo unakrsno da ispitujemo čoveka o dokumentu o kom on nema saznanja o tome od ko ga je pripremio, kako je pripremljen i na osnovu čega je dokument pripremljen. Jednostavno izvući nešto što je poslato Leslieu nije dovoljno da se dokument uzme u obzir, niti se time automatski utvrđuje njegova autentičnost. Ako je, u stvari, uradio Leslie, zašto Tužilaštvo nije predočilo ovaj dokument pukovniku Leslieu, kada je bio ovde? Nebo zna da je bio ovde dovoljno dugo. Sada, postoje ovde komentari, iskreno, koje su izuzetno štetni. I, ponovo, uz svo dužno poštovanje prema kapetanu Berikoffu, siguran sam da kada ga budem pitao o tome, on će jednostavno reći: "Ne znam, ne znam odakle je došao ovaj dokument, nemam izvor za to i ja ne znam odakle dolaze ti komentari." Jednostavno, nije dovoljno reći da je neko, negde u nekom mestu, jednog dana sačinio ovaj dokument. Gospodinu Berikoffu se desilo da ga zgrabi, a zatim pošalje do štaba UNCRO-a u Zagrebu i da se na taj način potvrđuje autentičnost. Ako je ovo svedok koji je to uradio, Tužilaštvo bi trebalo da sazna ko je to uradio, tako da ta osoba može da se onda pojavi ovde i zastupa sadržaj.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja se svakako slažem sa gospodinom Kehom. On nije u mogućnosti da unakrsno ispita konkretnog svedoka o sadržaju ovog dokumenta, međutim, to se odnosi na težinu koju će pripisati Pretresno veće.

Jasno je u izjavi, kao što sam rekao, da je nastao približno istovremeno sa događajima koji se tiču predmeta. To je nešto što je neko u štabu baze Ujedinjenih nacija rekao o tome šta se dogodilo. Na osnovu toga, može se koristiti za unakrsno ispitivanje drugih svedoka da se vidi da li se slažu s tim ili ne slažu. Nemamo nikakvih informacija da je dokument napravio pukovnik Leslie, a da smo imali, sigurno bi ga podneli preko njega. Mi jednostavno ne znamo ko ga je sačinio, ali znamo da je gospodin Berikoff poslao pukovniku Leslieu na njegov zahtev.

SUDIJA ORIE: Da li imate informaciju da to nije sastavio pukovnik Leslie?

TUŽILAC RUSSO: Ne, časni Sude. Mi nemamo informaciju. Međutim, mogu da kažem Sudu da je to bilo ... mislim da je došlo do nas vezano za izjave generala Lesliea, mada, mislim da je on rekao da nije u mogućnosti da potvrdi autentičnost tog sadržaja, zbog čega mi nismo ponudili u spis preko njega.

SUDIJA ORIE: Pa, ako on nije bio u stanju da potvrdi autentičnost, onda imate informaciju da nije autor, zar ne?

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je to okolnost koja može sa sigurnošću da se pretpostavi, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Znači, dakle, odgovor na moje poslednje pitanje može biti kraće, to jest, mogao bi da bude "Da." ?

TUŽILAC RUSSO: Da.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Jednostavno, iskreno govoreći, to je dokument koji je ko zna kad napravljen. Mislim, nema konkretnog datuma na njemu. I uz dužno poštovanje mom prijatelju, mislim da Tužilaštvo ima bar neki preliminarni materijal da kaže ne samo Pretresnom veću, već i Odbrani, ko je odgovoran za ovo, tako da možemo da vodimo konstruktivniji dijalog. Ponovo, uz dužno poštovanje kapetana, on ne zna, tako da se neće voditi smislen dijalog, a Tužilaštvo je prosto odbacilo ovaj dokument. Onda oni kažu: dobro, zašto da ne, ovde je. Mislim da to nije traganje za činjenicama koje možete pročitati ovde, a ja ću da vam kažem, časni Sude, da postoje neki vrlo štetni komentari u ovom dokumentu koji treba da budu razmotreni. Mi tražimo da nakon 13 godina istraživanja Tužilaštvo utvrdi ko je sačinio ovaj dokument. Tu mora da bude ograničen krug ljudi.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA ORIE: Pretresno veće ... Gospodine Russo, čuo sam da ste nešto rekli kada su mi slušalice bile isključene. Ne znam šta ste rekli?

TUŽILAC RUSSO: Imao sam samo jedan kratak odgovor, ali ako je Pretresno veće već donelo odluku, tada...

SUDIJA ORIE: Mi, u stvari, nismo doneli nikakvu konačnu odluku. Ali, ako je reč o kratkom komentaru, onda mogu da pretpostavim da takođe i Odbrana ima kratak komentar?

TUŽILAC RUSSO: Da, časni Sude. Slažem se sa gospodinom Kehoem da postoji ograničen krug ljudi koji bi mogli da budu autori ovog dokumenta, zbog čega verujem da postoji neka dokazna vrednost vezan za to. Međutim, mi jednostavno ne znamo ko je u tom krugu ljudi sačinio taj dokument. Ipak, okolnosti pod kojima je došao do Tužilaštva, mogu da kažem, na primer, da ako neko pokaže mesto zločina, pronalazi dnevnik na podu mesta zločina, onda oni mogu da potvrde ono što se nalazi u dnevniku. Međutim, činjenica da je pronađen na mestu zločina ipak ga čini dokazom koji Pretresno veće treba da vidi. Ovaj dokument se ne razlikuje od toga. Mi ne znamo ko je autor, koliko je to sve tačno, međutim, znamo da je došao sa mesta iz Ujedinjenih nacija sa kog se izveštava, i informacije se odnose na događaje koji su se desili u to vreme i kojima se bavi ovaj predmet.

SUDIJA ORIE: Sada vidim svo troje. Mislim da sam prvo video gospođu Higgins.

ADVOKAT KEHOE: *(preklapanje govornika)* ... Izvinjavam se. Nisam video ...

SUDIJA ORIE: Da, ceo red je iza vas. Gospođu Higgins?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Časni Sude, vrlo kratko. U ime gospodina Čermaka, mi se pridružujemo prigovoru na ovaj dokument po nekoliko osnova. Prvo, gospodin Russo je pogrešno naveo pravilo. Ako se ovo Pretresno veće spusti na nivo koji omogućava da se dokumentacija uvodi uglavnom i samo na osnovu toga da će pomoći ovom Pretresnom veću, onda će početi da se primenjuju pravila koja nisu u samim pravilnicima, a to bi smanjilo nivo prihvatljivosti do nivoa neshvatljivosti. Ovaj svedok ne može da govori ni na kojem nivou i ni u kojoj meri o ovom dokumentu i to ne svojom krivicom. I ja ne uspevam da vidim osnov, uprkos hrabrim pokušajima argumentovanja gospodina Russoa, kako ovaj dokument može da dođe pred ovaj Sud.

SUDIJA ORIE: Hvala. Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, nemam ništa da dodam ovome. Hvala.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Samo jedan poslednji komentar, časni Sude. Mislim da je ova najnovija analiza gospodina Russoa prosto zapanjujuća da...

SUDIJA ORIE: Mislite da on krugove UN-a smatra mestom zločina, je li to zaključak?

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je to zaključak koji sledi iz izveštaja. Hajde da izdvojimo taj deo i da ga onda pogledamo u kontekstu krivičnog sektora policije uopšte. To je neki izveštaj koji nije potpisan, bez datuma je, i tu se navode neki dokazi da je uključena u ... ili bi eventualno bili umešani u neke kriminalne radnje bez ikakvog prikaza autora ili imenovanja autora od koga ove informacije dolaze. Tužilaštvo je navela da to ... da ovaj dokument treba da bude primljen u spis bez ijedne prateće informacije kako bismo mogli da proverimo autentičnost. Ukoliko je to standard dokumenata, standard po kom će dokumenti da ulaze u spis, moram da se pridružim komentarima gospođe Higgins da ne postoje standardi, a to je u suštini ono što je gospodin Russo stavio pred ovaj Sud. Tu jednostavno nema standarda. Oni su to našli, neko ga je napisao, mi ne znamo ko, ne znamo kada, ali on stupa na scenu. Oh, uzgred budi rečeno, vi iz Odbrane ne možete da unakrsno ispitujete o sadržaju.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, gospodine Kuzmanoviću, gospođu Higgins i gospodine Kehoe, Pretresno veće će razmotriti prijem u spis ovog dokumenta. I, dakle, on će biti označen za identifikaciju za sada. Gospođu sekretarko?

sekretar: To će biti dokazni predmet Tužilaštva broj P760, označen za identifikaciju, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospođu sekretarko. Molim vas, nastavite.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ne znam da li ste želeli da sada napravimo pauzu? Ne znam...

SUDIJA ORIE: Da. U stvari, debata je bila toliko zanimljiva da sam zaboravio da pogledam na sat, i moje izvinjenje svima koji trpe zbog toga. Napravićemo pauzu i nastavićemo u 11.10 časova.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Russo.

TUŽILAC RUSSO: Hvala, gospodine predsedavajući.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, sada bih želeo da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa nekim konkretnim događajima koje ste videli tokom i nakon *Operacije Oluja*. Možete li reći Pretresnom veću da li ste 4. avgusta otišli u kninsku bolnicu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Možete li reći Pretresnom veću pod kakvim okolnostima ste putovali?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kad sam prvi put otišao u kninsku bolnicu bio sam sa SMEDLO-om, višim medicinskim oficijom. Mi smo otišli da vidimo da li u stvari možemo da ponudimo pomoć bilo ranjenim ljudima u bolnici ili medicinskom osoblju. Kada smo stigli u bolnicu, vratili su nas i naša pomoć je odbijena.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste da ... Dozvolite mi da prvo pitam sledeće: na tom putu do bolnice, da li ste videli bilo kakve tenkove Vojske Republike Srpske Krajine da se nalaze ispred ili blizu bolnice?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam video bilo kakve vojne položaje u blizini bolnice u to vreme. Ne, nisam video.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li ste, u stvari, videli tenk Vojske Republike Srpske Krajine bilo gde unutar grada Knina na bilo kom od putovanja ili kada ste odlazili 4. ili 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U samom Kninu, ne, nisam.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste kad ste išli prvi put ... u poslednjem odgovoru rekli ste kad ste prvi put otišli u bolnicu ... da li možete da kažete Pretresnom veću koliko ste puta otišli u bolnicu 4. i 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Mislim da sam 4. avgusta otišao u bolnicu dva puta, ali da li mogu da pogledam svoje beleške, molim vas?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Naravno. I dok to radite, može li molim vas da kažete Pretresnom veću šta je to tačno odakle proveravate?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U redu. To su dnevne beleške u mom dnevniku u periodu od 17. jula do 6. septembra i gledam unos za 4. avgust, to je bio petak.

TUŽILAC RUSSO: Za Pretresno veće, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P748.

SVEDOK BERIKOFF: U redu. To je bio onaj put kada smo otišli u bolnicu, kao što sam rekao, da ponudimo pomoć. Mislim da sam tog dana bio dva puta. Sa mnom je bio jedan broj ljudi, uključujući, kao što sam rekao, višeg medicinskog oficira i mislim da je bio jordanski načelnik štaba. I nisam siguran da li je general Leslie bio sa nama u to vreme ili ne. Moguće je da je bio i on, zato što znam da je došao sa nama jednom prilikom u bolnicu i on je ušao unutra, a ja sam ostao na parking. Nakon odlaska iz bolnice, dobio sam zadatak da odem do rezidencije jordanskog načelnika štaba da pokupim njegov prtljag. Na putu do rezidencije načelnika štaba, jedan vojnik Vojske Republike Srpske Krajine koji je imao ručni raketni bacač otvorio je vatru na nas. Pucao je na naš oklopni transporter i promašio. Znam da general Leslie nije bio sa nama u to vreme, ali znam da je bio jednom prilikom ... mislim da je bio 4. avgusta. 5. avgusta ne znam da li je on išao u bolnicu i da li je ulazio unutra.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A da li ste vi išli u bolnicu 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. Nisam išao u bolnicu 5. avgusta. Ujutro sam se bavio ranjenicima i ... i preminulim na raskrsnici. U 12.10 časova 5. avgusta, hrvatska brigada *Puma* ili njeni pripadnici, došli su do kapije sa svojim tenkovima i sprečili su bilo kakvo kretanje izvan baze. Ako je, u stvari, bilo koje vozilo ili osoblje otišlo u centar grada 5. avgusta ujutro, ja nisam znao za to, jer sam dobio zadatak da uradim brojne druge stvari. Dakle, nisam znao za druga vozila. Međutim, posle 12.00 časova tog dana niko nije napustio bazu.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Molim vas da pogledate svoju treću izjavu na 14. stranici?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Koji je to tabulator, molim vas, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Mislim da je to 3. tabulator u vašem registratoru.

TUŽILAC RUSSO: Radi se o dokaznom predmetu Odbrane broj D284, 14. stranica.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Počinje oko 7. reda gde govorite o srpskom lekaru, i mislim da se ono o čemu ovde govorite desilo 5. avgusta. I naveli ste da je srpski lekar od prethodnog dana prišao kapiji. On je tražio pomoć za bolnicu. I kasnije, u sledećem paragrafu, sa početkom u 18. redu, kažete: "Na putu do bolnice i dalje je bio priličan broj mrtvih na ulici, verovatno između 20 do 30 tela, a kada smo se vratili u bolnicu, tamo je bilo još mrtvih i ranjenih, približno isti broj koji smo videli prethodnog dana." Onda kažete: "Što znači da tela od prethodnog dana nisu uklonjena. Primitili smo u to u vreme

da je bolnica zaista bila pogođena artiljerijskom vatrom, nekoliko prozora na bolnici bila su razbijena... videli su se tragovi granata na zidu, bilo je i kratera na području oko bolnice". Gledajući ovaj deo vaše treće izjave, čini se da tu stoji da ste bili u bolnici 5. avgusta. Da li možete da pojasnite da li se sećate ili ne da ste išli u bolnicu 5. avgusta? **SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR:** Gospodine Russo, ne sećam se da sam 5. avgusta išao u bolnicu. Koliko se sećam, 5. avgusta bio sam zauzet na raskrsnici sa žrtvama.

ADVOKAT KEHOE: Oprostite, časni Sude. Ovo nije sadržano u dodatnom listu informacija. Hteo bih da znam kada je Tužilaštvo došlo u posed ovih informacija?

TUŽILAC RUSSO: To je u trećoj izjavi, koja je dokazni predmet Odbrane broj D284, strana 14, red 18.

ADVOKAT KEHOE: Ne, ja govorim o informacijama da svedok nije otišao u bolnicu - kada je do tih informacija došlo Tužilaštvo?

TUŽILAC RUSSO: Mislim da sam pitao svedoka, pa sam postavio nekoliko pitanja ranije, a on je rekao da se ne seća odlaska u bolnicu 5. avgusta. Mogu to da pogledam.

ADVOKAT KEHOE: Moj odgovor...

SUDIJA ORIE: Samo trenutak. Mislim, gospodine Russo, da ono što gospodin Kehoe želi da zna jeste da li ste u bilo kom trenutku ranije shvatili da je svedočenje svedoka možda bilo da nije išao u bolnicu 5. avgusta. Da li je to ono što ste tražili, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Pogrešno sam shvatio pitanje. Razgovarao sam sa svedokom juče naveče nakon što se sastao sa članovima Odbrane, i tom prilikom mi je rekao da nije bio siguran da li je tada otišao u bolnicu 4. ili 5. avgusta. Ja sam tada pomislio da taj podatak treba da se predoči za potrebe Suda. Izvinjavam se ako to nije saopšteno Odbrani, međutim, mislim da je prilično jasno iz onoga što je svedok izjavio pred Sudom danas da se on konkretno ne seća da li je otišao u bolnicu 5. avgusta. Zato sam mislio da svedoku treba ponovo predočiti taj deo njegove izjave i videti da li može naknadno da razjasni stvari.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Pa, mi svakako imamo pravo na obelodanjivanje toga. Imamo tri gusto kucane strane materijala za obelodanjivanje i veoma važan detalj nije obezbeđen od strane Tužilaštva.

SUDIJA ORIE: Da. Ne znam u koje vreme i kog datuma vam je obelodanjeno. Ali, gospodine Russo, ako ste pronašli ovu informaciju, čak i kasno juče uveče, mislim da svi mi radimo i danju i noću, dakle, trebalo je ovo da obelodanite Odbrani.

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, izvinjavam se. Shvatio sam od svedoka da se tokom razgovora sa Odbranom kod njega pojavila sumnja, kao i da je rekao Odbrani da nije bio siguran. Izvinjavam se. Nisam to poslao ni Odbrani gospodina Čermaka, ni Odbrani gospodina Markača, ali shvatio sam da je makar Odbrana gospodina Gotovine bila obaveštena o njegovoj konfuziji u vezi toga.

SUDIJA ORIE: Da. Ali to što ste vi znali i bili obaveštenii o tome razgovoru od strane svedoka, nije isto kao i kada vi obavestite Odbranu o ovim stvarima. To je vaš svedok.

TUŽILAC RUSSO: Razumem, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, molim vas da nastavite.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li možete da objasnite Pretresnom veću zašto u trećoj izjavi, na strani 14, govorite o putu u bolnicu i primedbe koje ste napravili o putu u bolnicu 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, ne mogu da objasnim zašto tu stoji 5. avgust. Znam da je jednom prilikom general Leslie išao sa nama u bolnicu. Kada smo stigli u bolnicu on je ušao unutra a ja sam ostao na parking. Ne sećam se i nisam siguran da li je to bilo tom prilikom kada sam putovao sa višim medicinskim oficijom ili neki drugi put. Ja znam i siguran sam da je jedan put došao sa nama, ušao u bolnicu, a onda je izašao i rekao koliko je ranjenih i mrtvih video u bolnici. Zato sam uneo te podatke u svoj prvi rukom pisani dnevnik. To je bila informacija koju sam dobio od generala Lesliea u to vreme. Znam za činjenicu, kada sam napustio bolnicu na putu do rezidencije jordanskog načelnika štaba da pokupim njegov prtljag iz rezidencije, da general Lesli nije bio sa nama tom prilikom. Ne znam da li je sam otišao nazad u bolnicu ili je tamo i ostao. Ali ja znam da sam jednom prilikom lično bio tamo kada je Leslie ušao u bolnicu, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Hajde da sada pređemo na vašu četvrtu izjavu, a to je dokazni predmet Tužilaštva broj P741.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pretpostavljam da je to tabulator 4, gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Tako je. I molim da okrenete 2. stranicu, 2. paragraf te izjave, gde vi opisujete svoju ... ili gde govorite o tome kako ste promenili mišljenje u vezi neselektivne prirode granatiranja. I želeo bih, molim vas, da objasnite Pretresnom veću zašto ste promenili mišljenje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Posle ofanzive, imao sam priliku da ponovo preispitam i ponovo razmotrim ukupnu sliku, jer sam ovaj put imao brojne mogućnosti vožnje kroz grad Knin i po periferiji Knina. Po mom mišljenju, bilo je nekoliko područja koja su se mogla smatrati vojnim ciljevima, bilo da su bili strateški ciljevi

infrastrukturnog tipa ili samo vojni objekti gde je bilo vojnika. Mišljenje ... ili procena do koje sam došao učinjena je odmah nakon što sam imao priliku da ponovo razmislim o stvarima. U toku same ofanzive izgledalo je kao da je bilo neselektivno jer je padao veliki broj granata, veliki broj raketa, minobacačke vatre i svega. Tako da je izgledalo kao da se sve sručilo na Knin. Međutim, nakon naknadnog razmatranja, po mom mišljenju to su zapravo bili vojni ciljevi, koji, u stvari, i nisu bili baš tako neselektivni kako se prvobitno mislilo. Bilo je dosta kolateralne štete, i bilo je puno nepotrebnog granatiranja i raketne vatre. Po mom mišljenju, odgovor je da. A razlog zašto ja to kažem je zato što je većina pripadnika Vojske Republike Srpske Krajine napustila grad, civili su evakuisani iz grada i na onim kontrolnim punktovima koji su se nalazili širom grada bila je minimalna posada. Dakle, palo mi je napamet, u redu, da li je bilo neselektivno? Ne. Da li je to možda bilo nepotrebno, s obzirom na količinu vatre koju su otvorili po gradu Kninu? Moje mišljenje je bilo "Da".

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Želeo bih da bude jasno kada ste tačno promenili svoje mišljenje. U svojoj trećoj izjavi, vi potvrđujete da verujete da je granatiranje bilo neselektivno, ali u međuvremenu je prošlo skoro 11 godina između te izjave i vaše sledeće izjave, vaše četvrte izjave, u kojoj kažete da ste promenili svoje mišljenje. Kada je, nakon treće izjave, došlo do promene mišljenja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kada sam više puta u mislima ponovo razmotrio situaciju u Sektoru Jug i kada sam pogledao svoje karte ili snimke iz vazduha i slično i fotografije koje sam snimio i pregledao razne tipove šteta koje su postojale, tada sam formulisao svoje ličnu procene da to i nije bilo neselektivno, kao što su drugi ljudi naveli.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Rekli ste da ste shvatili da je bilo vojnih ciljeva u tom području. Da li ste shvatili da su postojali još neki vojni ciljevi, pored onih koje ste identifikovali na karti i u vašim izjavama?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pre ofanzive na Knin, ne, nisam bio svestan postojanja drugih vojnih ciljeva, jer sam tek stigao u zemlju nekoliko nedelja ranije i nisam imao priliku da se vozim gore-dole ulicama Knina. Moj zadatak je bio, kada sam prvi put došao tamo, da idem izvan Knina i da vidim na kakve snage ću da naiđem na obema stranama. Dakle, nije bio moj zadatak da se vozim ulicama Knina i vidim kakva su vojna postrojenja tamo bila. Znao sam da su glavna vojna postrojenja na glavnom putu, glavne kasarne i tako dalje, i kada sam gledao onu fotografiju iz vazduha, video sam samo ono što je u blizini ciljeva, kao što je železnička stanica, fabrika, i tako dalje, i to su takođe bili vojni ciljevi, gospodine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: A dva ste upravo identifikovali, železničku stanicu i fabriku, i mislim da ste već naveli u izjavama i dokazima da su to bili vojni ciljevi. Ono što sada pokušavam da saznam je sledeće: da li se promena vašeg mišljenja nakon treće izjave zasniva na novim informacijama ili bilo kojim informacijama koje se razlikuju od informacija koje ste imali u svom posedu kad ste dali svoju treću izjavu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. To je jednostavno još uvek bilo samo na osnovu informacija koje sam imao u svojoj prvobitnoj ... originalnoj izjavi o tome šta je bilo u blizini, kao što su Ministarstvo odbrane, kasarne, i tako dalje, i kada pogledate to,

kao i policijsku stanicu i sve ostalo, to su bili strateški ciljevi, a to je ono što me je navelo da pomislim da je čitav grad Knin, u stvari, bio... odnosno, da je zapravo imao brojne vojne ciljeve koji su od samog grada mogli da načine vojni cilj.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Da li bilo koja od činjenica na kojima se zasniva vaše mišljenje u ... ili dopustite mi da pitam ovako: da li se činjenice na kojima se zasniva vaše novo mišljenje na bilo koji način razlikuju od činjenica na kojima se zasnivalo vaše prvobitno mišljenje - da je bilo u pitanju neselektivno granatiranje?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. Samo sam promenio svoje mišljenje od "neselektivnog" u "nepotrebno". Granatiranje se i dalje nastavilo, bilo je kolateralnih šteta, međutim, postojali su vojni ciljevi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Da pogledamo sada vaš dnevnik. To je dokazni predmet Tužilaštva broj P748. To se nalazi u vašem 6. tabulatoru.

TUŽILAC RUSSO: Molim vas da se predoči dokazni predmet Tužilaštva broj P748, 15. stranica. To je unos za 31. avgust 1995. godine.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I u toj belešci za 31. avgust 1995. godine vi kažete: "Pukovnik Leslie, sada komandant štaba UNCRO-a, nazvao je potpukovnika Tymchuka i pitao da li bih bio spreman da mu učinim uslugu, iako je to nelegalno (fotografisanje nije dozvoljeno) i verovatno veoma opasno." Možete li da objasnite Pretresnom veću šta je bilo "nelegalno" u usluzi koju vam je zatražio pukovnik Leslie da uradite tog dana?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Termin "nelegalan", po mom mišljenju, to nije bilo nelegalno naređenju koje je general izdao u to vreme. Naređenje je bilo u redu i ja bih to uradio i nisam imao problema u izvršenju tog naređenja. Ono što je bilo nelegalno je snimanje fotografija ili naređenje da se ne fotografiše koje smo dobili od obe strane, i od Srba pre ofanzive, a zatim i od Hrvata nakon ofanzive. To je bio nelegalan deo toga, a ne samo naređenje koje sam dobio od generala Lesliea preko pukovnika Tymchuka.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: U redu. Mislim da sam malo zbunjen vašim odgovorom. Vi kažete da je bilo nezakonito snimanje fotografija ili naređenje da se ne fotografiše koje ste dobili od Srba. Izgleda da se to malo razlikuje od onoga što piše u vašoj belešci. U vašoj belešci se kaže da vas je general Leslie zamolio za uslugu koja je bilo nelegalna?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To nije istina. To nije tačna izjava, jer ... naređenje nije bilo protivzakonito. To je ... Ono što je bilo nelegalno, po mišljenju Hrvata, je bilo snimanje fotografija a ne naređenje koje je general Leslie izdao.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. I da li mogu da shvatim da to znači da ste vi mislili da je fotografisanje bilo nelegalno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ako koristite termin "nelegalno" u smislu da se ne poslušava naređenje Hrvata, odgovor bi bio, da, na taj način je bilo nelegalno. Ali da li je bilo nelegalno da se fotografiše? Da li je nelegalno bilo naređenje generala? Odgovor bi bio ne. Ja sam odgovorio na direktno naređenje pukovnika u to vreme.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: I da se zadržimo na istoj belešci, oprostite mi, vi kažete da vas je pukovnik Leslie zamolio da tražite dokaze da su HV i HVO počinili ratne zločine neselektivnim granatiranjem grada, i kažete: "Stariji desetar Parlee i ja pronašli smo ključne dokaze koje je pukovnik Leslie tražio" Da li možete da kažete Pretresnom veću kakve ste to ključne dokaze pronašli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, ključni dokazi se odnose na veliki broj zgrada ili kratera, šrapneli na raznim automobilima, na zgradama, razbijeni prozori i tako dalje. To je ono što sam mislio pod ključnim dokazima. Za mene, videti takva razaranja kakva su bila širom sektora, bilo je previše, tako da je to razlog zašto sam stavio "ključni dokazi". Još jednom, ja ću da se vratim na svoj dnevnik i da kažem da su to moje lične beleške, i za mene, u to vreme to su izgledali kao ključni dokazi.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. Hajde da se vratimo na vašu prvu izjavu na stranici 4. Prva izjava je dokazni predmet Tužilaštva broj P739, to je u vašem prvom tabulatoru. Dakle, P739, na četvrtoj stranici, i to je treći paragraf od dna, u kom govorite o namernom uništavanju čemu ste bili svedok u nekoliko područja u okolini Sektora Jug. U poslednjoj rečenici tog paragrafa kažete: "Major Jurić pokušao je da to objasni na isti način kao i Čermak, međutim, on je takođe govorio kapetanu Hillu i meni da su morali da budu sigurni da se četnici neće vratiti." Takođe, u sledećem paragrafu rekli ste: "Major Jurić rekao je meni i kapetanu Hillu tokom jednog od naših sastanaka nakon *Operacije Oluja* da je njegova odgovornost da očisti područje i da se osigura da četnici neće moći da se vrate u područje." Da li možete da kažete Pretresnom veću da li je major Jurić ikada vama rekao tačno koga je on smatrao četnicima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nije samo major Jurić bio taj koji je tako govorio, ali major Jurić je posebno govorio da su Srbi četnici. On nije pravio razliku između Srba civila i srpskih vojnika i srpske dece ili bilo čega. Srbin je generalno bio četnik.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala. A šta je tačno major Jurić objašnjavao kada je rekao da oni moraju da budu sigurni da se četnici neće vratiti? Šta je on to vama pokušavao da objasni?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Sećam se tog incidenta prilično dobro. To je bilo u području Macure, kada je Kistanje gorelo. On je ... on nas je zaustavio i pitao šta smo radili u tom području. Mi smo rekli da samo gledamo šta se dešava u celom sektoru i da pokušavamo da utvrdimo koje su aktivnosti i dalje u toku. Rekli smo majoru Juriću da smo primetili da je više zgrada zapaljeno ili uništeno nakon same ofanzive. I tada nam je major Jurić rekao da je cilj operacije bio da se to područje očisti od bilo kakvih ... "četnici" u području moraju da budu očišćeni zbog toga što oni (Hrvati) nisu hteli da se oni (Srbi) vrate i ponovo zauzmu područja u Krajini.

TUŽILAC RUSSO – PITANJE: Hvala.

TUŽILAC RUSSO: Nemam više pitanja, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Mogu li da postavim jedno pitanje zbog razjašnjenja? Vi ste tokom vašeg poslednjeg odgovora koristiti reči "ponovo zauzeti". Da li ste mislili ponovo zauzeti u vojnom smislu ili u smislu da ponovo žive u tom području?

SVEDOK BERIKOFF: To je bila kombinacija i jednog i drugog, časni Sude, kako povratka civila na svoja prebivališta ili povratka vojske na svoje nekadašnje pozicije.

SUDIJA ORIE: Hvala vam, gospodine Berikoff. Gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Vi ćete prvi unakrsno ispitivati gospodina Berikoffa?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude, samo da se organizujem.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Berikoff, sada će vas unakrsno ispitivati gospodin Kehoe, on je branilac gospodina Gotovine.

SVEDOK BERIKOFF: U redu, časni Sude.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: ADVOKAT KEHOE

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dobro jutro, kapetane.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobro jutro, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U skladu sa našim jučerašnjim razgovorom, mi ćemo da prođemo kroz niz pitanja, i oprostite mi ako samo prođem kroz neke stvari i malo preskačem, ali mi ćemo da pokrijemo neke stvari koje su pokrivene u glavnom ispitivanju, a takođe ćemo da pokrijemo i neka pitanja koja su sadržana u vašoj izjavi ali nisu obrađena ovde. U redu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ako vam bilo koje pitanje nije jasno, kapetane, molim vas da me zaustavite i jednostavno pitate.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ako samo mogu da vas zamolim jednu stvar, gospodine Kehoe, molim vas, da li možete da mi se obraćate sa "gospodine Berikoff". Moji vojnički dani su davno prošli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Apsolutno, gospodine Berikoff.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Hvala.

SUDIJA ORIE: Mogu li da zamolim govornike da ne govore previše brzo i da prave kratke pauze između pitanja i odgovora i odgovora i pitanja?

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Berikoff, pre nego što ste došli u bivšu Jugoslaviju, čak i kad ste došli u Zagreb, rekli ste nam u glavnom ispitivanju da ste bili deo Krizne ćelije za Jugoslaviju u štabu nacionalne odbrane u Otavi. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A koliko dugo ste tamo radili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Od aprila 1991. godine do aprila 1994. godine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znači, vi ste pratili ... izvinjavam se. Dakle, pratili ste razvoj događaja u Jugoslaviji i pre dolaska?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada idemo direktno na vaš dolazak i da pogledamo dokazni predmet Tužilaštva broj P748, vaš dnevnik.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Koji je to datum?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je 21. juli 1995. godine.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U redu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dopustite mi samo da pokrijem nekoliko stvari... govorićemo o 21. i 22. julu. Molim vas da to pogledate, a onda ću vam postaviti nekoliko pitanja o tome. U belešci od 21. jula kažete da ste nadletali područje kada ste dolazili u Knin, i kažete da ste otprilike na pola puta videli da su mnoga mesta uništena. Da li vidite to, gospodine, to je otprilike prvi, drugi ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to je područje koje je bilo pod kontrolom Srba u to vreme, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada pogledamo unos za 22. juli, otprilike oko sredine, vi kažete: "Kad sam se vozio kroz sela, teško je zamisliti šta su ti ljudi uradili jedni drugima navodno u ime religije. Jedno selo je bilo uništeno i napušteno, dok je selo pored njega bilo netaknuto."

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, da vas ponovo pitam, to su bila hrvatska sela koja su uništili Srbi posle 1991. godine. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li možete malo detaljnije da nam to opišete? Mislim, da nam kažete koji je bio nivo oštećenja, gospodine, nivo štete koju su Srbi naneli Hrvatima?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Puno štete koja je nanescna bila je veoma slična šteti koja je učinjena tokom ... ili tokom i posle ofanzive, tokom *Operacije Oluja*. Bilo je sela koja su potpuno uništena, bilo je sela koja su delimično uništena, međutim, sama vrsta štete bila je veoma slična kao one štete koje su se desile tokom *Operacije Oluja*, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, čak i pre *Operacije Oluja*, vi i drugo osoblje Ujedinjenih nacija videli ste da su sva ova hrvatska sela uništena?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Bilo je vrlo očigledno da je do razaranja došlo neko vreme pre avgusta 1995. godine.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, kada govorimo o hrvatskim selima, molim vas da uvek proverite da li je jasno da li mi govorimo o selima u Hrvatskoj, koja su hrvatska sela ...

ADVOKAT KEHOE: U redu.

SUDIJA ORIE: ...i sela koja su pretežno naseljena ljudima hrvatske nacionalnosti, tako da imamo jasnu razliku šta se misli pod pojmom "hrvatsko selo".

ADVOKAT KEHOE: U redu, gospodine.

SUDIJA ORIE: Da. I, možda bismo mogli da pitamo gospodina Berikoffa oko ovog poslednjeg pitanja i oko štete u selima, da li se pitanje uvek odnosilo na hrvatska sela. U odgovorima, kada ste potvrdili ono što vas je pitao gospodin Kehoe, da li ste uključili i štetu koja je naneta selima sa pretežno hrvatskom populacijom ili tu samo govorite o selima koja ste videli u Hrvatskoj?

SVEDOK BERIKOFF: Časni Sude, to je bilo i jedno i drugo, odnosno, to su bila sela u Hrvatskoj i da ponovim, sela dominantno naseljena hrvatskim stanovništvom u Krajini.

SUDIJA ORIE: U redu. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Napomenuli ste da se radilo o sličnoj vrsti oštećenja koje ste videli nakon *Operacije Oluja*?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li znate da li su pre *Operacije Oluja* pripadnici Ujedinjenih nacija učinili bilo kakve napore da intervenišu kod vlasti Republike Srpske Krajine da se utvrdi ko je spalio sve te hrvatske kuće?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Čuo sam glasine o tome, ali nisam znao ništa konkretno, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znali ste da je veliki broj civila hrvatske nacionalnosti bio proteran?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, znao sam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kada ste stigli u Sektor Jug, da li biste se složili da je u celom području Krajine bilo veoma napeto?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Bez sumnje. Bilo je indikacija i glasina i suprotnih priča da je moguća hrvatska ofanziva da se povrati Krajina. Bili su u toku pregovori o statusu Krajine. I dani su se razlikovali ... Pa, možda ćemo imati ofanzivu već od sutra, možda ćemo imati ofanzivu u narednih deset dana, nedelju dana, šta god. Dakle, da, to je bila veoma stresna situacija svuda. Čak i pre mog dolaska, čak i dok sam bio u Kanadi, u štabu nacionalne odbrane, ja sam i tada bio svestan mogućnosti o predstojećoj ofanzivi u Krajini.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U vašem dnevniku takođe se pominje problem sa Srbima iz Krajine koji su sproveli kriminalne aktivnosti protiv Ujedinjenih nacija. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Bilo je nekoliko slučajeva kada su oteli vozila Ujedinjenih nacija. U jednom slučaju pre mog dolaska, ubijen je jedan pripadnik Ujedinjenih nacija tokom te otmice, i da, to su uradili lokalni Srbi.

ADVOKAT KEHOE: Da bi bilo jasno, časni Sude, ovo je u dnevniku gospodina Berikoffa na dnu 2. stranice, pa se nastavlja na 3. stranici dokaznog predmeta Tužilaštva broj P748.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pored toga, gospodine, ako mogu... i samo pokušavam da zajedno vidimo vaše izjave. Kada ste stigli tamo, gospodine, postojao je značajan stepen ograničenja kretanja, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. U celom području jednim brojem kontrolnih punktova ograničena nam je mogućnosti da idemo dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to ograničenje kretanja nametnula je Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to je počelo u drugoj polovini jula 1995. godine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, koliko je meni poznato. Možda je bilo i ranije, ali svakako je bilo kad sam bio tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kada ste tamo stigli, gospodine Berikoff, Vojska Republike Srpske Krajine, barem na osnovu vašeg iskustva, odbijala je da vam izda dozvolu da uđete u određena područja. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu, ili bi nas pustili nakon što bismo čekali određeno vreme, ili ako smo bili u mogućnosti da im platimo određene stvari kao što su koka-kola ili cigarete, onda bi nas oni pustili. Dakle, odgovor je da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A u tim područjima kojima ste se kretali, da li je bilo pokreta trupa i drugih mehanizovanih vozila?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To su bila uglavnom područja gde je bilo vojnih aktivnosti, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A gde je to bilo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam se tačno, ali znam da je to bilo na putu od Knina, dole na jugu prema Drnišu, u tom području. Ne sećam se tačno područja. Takođe smo išli i u druga područja u kojima nam je bilo ograničeno kretanje na raznim kontrolnim punktovima u celom sektoru, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se nadovežem na ono što ste ranije rekli, tokom ovog vremenskog perioda saznali ste da se ova ograničenja dešavaju zato što su se tamo kretale trupe i mehanizovana vozila?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U mnogo slučajeva, to je bilo zbog pokreta trupa ili vozila. Da li se radilo o mehanizovanim vozilima ili ne, gospodine, nisam siguran, ali je bilo pokreta vozila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste zabeležili u svom dnevniku, ponovo, u ... ako bismo mogli da pogledamo 1. avgust, da je trebalo da idete u izviđanje helikopterom duž zone razdvajanja kako biste obišli zonu odgovornosti Kanadskog bataljona 1. Da li se sećate toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, sećam se. I to nije bila samo zona odgovornosti Kanadskog bataljona 1, već cele zone razdvajanja, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam, i recite Pretresnom veću, kakva je bila svrha tog izviđanja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U suštini, izviđački odred trebalo je da nam obezbedi informacije o kretanju trupa, lokacijama trupa i tako dalje, na obe zaraćene strane.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada ste pokušali da odete na ovaj izviđački let 1. avgusta, Vojska Republike Srpske Krajine je to odbila, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I da li su vam rekli razloge zbog kojih su vas odbili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pokušali ste ponovo da odete u izviđanje sledećeg dana, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to bi bilo 2 avgusta 1995. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste, u stvari, otišli u tu izviđačku misiju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bilo 2. avgusta ili ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ili ste posle toga otišli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bilo 2. avgusta, kao što ste naveli. Pilot me je pokupio u bazi Ujedinjenih nacija na našem heliodromu. Krenuli smo u 8.00. časova.

U 8.08 časova mislim da je na nas otvorila vatru Vojska Republike Srpske Krajine sa područja Oklaja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, odbili su da vam daju dozvolu 1. avgusta; pucali su na vas, i idemo nazad na vaš dnevnik, zanima nas beleška za 3. avgust, gde se, takođe, radi o vašoj izviđačkoj misiji ... i govorim o vašem dnevniku, P748. Dakle, 3. avgusta ... vaša izviđačka misija tog dana je ponovo odbijena od strane Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Jer posle incidenta i nakon izvinjenja pukovnika Vojske Republike Srpske Krajine, podneli smo drugi zahtev za dozvolu da ponovo letimo sledećeg dana, međutim, misija je bila potpuno otkazana.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste saznali tokom ovog perioda kada vam je bila ograničena sloboda kretanja, gospodine Berikoff, da li je Vojska Republike Srpske Krajine pripremala ofanzivu protiv Hrvatske vojske?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam. Vojska Republike Srpske Krajine nam je u početku zabranjivala mnogo šta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao na primer, gospodine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Pa, na primer, kao što su ulazak u područja na nekim od mojih putovanja. Moj zadatak, kada sam bio tamo, bio je da dobijem informacije. Dakle, u brojnim prilikama, ja sam se vozio po raznim lokacijama širom sektora i bio mi je odbijen ulazak u različita područja, ne nužno samo u vojna. Ako je to bio kontrolni punkt civilne policije, ja bih se okrenuo i rekao da nisam mogao da uđem u područje. Nisu mi navodili nikakve razloge, ali, bilo je brojnih incidenata kada smo vraćeni i nismo dobijali dozvolu da idemo dalje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude?

SUDIJA ORIE: Ranije nisam znao da li je to dovoljno važno da se svedok vrati na stranicu 68, u redovima od 16 pa nadalje, ali s obzirom na vašu liniju ispitivanja, mislim da je dobilo neku važnost. Gospodine Berikoff, postavljeno vam je pitanje o ograničenjima kretanja, a jedno od pitanja glasilo je: "I to je počelo u drugoj polovini jula

1995. godine, zar ne?" Vi ste rekli: "Da, koliko je meni poznato. Možda se to događalo i ranije, ali definitivno jeste kad sam bio tamo." Onda sledeće pitanje je bilo: "Dakle, kada ste tamo stigli, gospodine Berikoff, Vojska Republike Srpske Krajine, barem na osnovu vašeg iskustva, počela je da vam uskraćuje mogućnost ulaska u određena područja, da li je to tačno?" A vi ste odgovorili: "Da, tako je." Ceo kontekst ostavlja neke sumnje oko toga da li je ono što ste primetili po dolasku nešto što je počelo ... to jest, da su počeli da ograničavaju slobodu kretanja ... ili, da li vi kažete: "Po mom iskustvu je postojalo ograničenje slobode kretanja i ne znam da li je počelo u to vreme ili pre nego što sam stigao." Možete li pojasniti ovo?

SVEDOK BERIKOFF: Da, mogu, časni Sude. Bilo je ograničavanje slobode kretanja, čak i pre nego što sam stigao tamo. Ograničenja kretanja bila su na snazi. Bilo je otmica, bilo je svega, tako da je ograničenje kretanja nametala Vojska Republike Srpske Krajine, kao i da je neka ograničenja kretanja nametala i sama komanda Ujedinjenih nacija u okviru Sektora Jug, gospodine.

SUDIJA ORIE: U redu. Gospodine Kehoe, prvi odgovor svedoka već je nagovestio sasvim jasno da to možda nije slučaj da je počelo ograničenje slobode kretanja u vreme kada je on stigao. Vi ste manje-više ignorisali taj odgovor. Prilikom uvođenja sledećeg pitanje kada ste rekli: "Kad ste došli tamo, oni su počeli da odbijaju ..." Osim toga ... pa, naravno, po vašem iskustvu, ali primetio sam. Ali, ako niste tamo bili ranije, ne možete imati bilo kakvo iskustvo. Ali iz svedokovog objašnjenja sada, čini se da je imao saznanja o tome šta se dogodilo pre nego što je stigao, i on je primetio da kada je on bio tamo, da je bilo ograničenja kretanja. Mislim da biste pomogli Pretresnom veću bolje ako ne biste ponovo koristili te reči "počeli da odbijaju". Molim vas, nastavite.

SVEDOK BERIKOFF: Ako mogu da kažem, časni Sude, mislim ako bismo koristiti reči "u toku ograničavanja slobode kretanja", možda je tako lakše da se objasni. Bio sam u toku, kada sam stigao tamo. Bio sam svestan da postoji ograničenje kretanja pre mog dolaska, a kada sam došao tamo, ograničenje kretanja bilo je u toku, gospodine.

SUDIJA ORIE: Vi ste to sami iskusili?

SVEDOK BERIKOFF: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: Molim vas nastavite, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako bismo mogli da budemo malo precizniji o tome, gospodine Berikoff, skrenuo bih vam pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P740, paragraf 2-A.

SUDIJA ORIE: Možda mogu da objasnim gospodinu Berikoffu, koji možda nije upoznat sa holandskim testiranjem sistema...

SVEDOK BERIKOFF: Da, jesam.

SUDIJA ORIE: ORIE: ...naših alarm sirena. To se dešava svakog prvog ponedjeljka u mesecu u 12.00 časova.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Što svi u sudnici na sreću ignorišu.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Nadam se da se ništa neće desiti...

SUDIJA ORIE: Ne znam da li...

ADVOKAT KEHOE: (*preklapanje govornika*) ...u podne.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu da vam skrenem pažnju na taj dokument.

ADVOKAT KEHOE: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P740, i ako možemo da prikazemo na ekranu paragraf 2-A.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Možda je trebalo da vam to razjasnim pre mog pitanja. Tu se kaže: "*Pre Operacije Oluja 27. jula, dok su se vraćali iz Primoštena u Knin, vojnici Vojske Republike Srpske Krajine zaustavljali su svakoga na svojim kontrolnim punktovima. Nije bilo dozvoljeno kretanje vozila Ujedinjenih nacija u područja u koja nam je ranije bilo dozvoljeno*".

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. A da ne biste išli u ova područja zaustavljala vas je Vojska Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A oni su zaustavljali vas ... ne vas lično ... oni su zaustavljali osoblje Ujedinjenih nacija da idu u područja u koja je osoblje Ujedinjenih nacija ranije odlazilo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I počeli ste da se ... u redu, to je u vašoj izjavi, pa pretpostavljam da je to vama bio pokazatelj da se stvari menjaju?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu. Stvari su se suštinski menjale, u smislu da su se odvijale veoma različite vrste aktivnosti u celom području, posebno kada je reč o Vojsci Republike Srpske Krajine bilo putem ... preko sredstava pozivanja ili šta god. Nas su zaustavljali u više navrata i nije nam bilo dozvoljeno da idemo u mnoga područja, kao što je navedeno u mom izveštaju, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pored toga, gospodine, postojalo je izvesno nezadovoljstvo u samoj Vojski Republike Srpske Krajine, kao što se vidi u paragrafu 2-C ovog dokumenta, gde vas je Vojska Republike Srpske Krajine, u stvari, stavila na spisak osoba koje treba ubiti. Da li vidite to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I mislim da ste to objasnili sa malo više detalja u svom dnevniku, P748, u beleški za 30. juli, ako biste mogli to da pogledate, gospodine.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči sledeća stranica dokaznog predmeta Tužilaštva broj P748. To je 30. juli.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pri dnu tog unosa za 30. juli, pominje se spisak za odstrel i crno tržište. Recite nam nešto više o tome?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kapetan Dangerfield, njegov vozač narednik Green i ja odlazili smo više puta na tu osmatračnicu u Strmici. Tokom jedne od naših poseta, komandir kenijskog voda nas je obavestio da mu je jedan srpski policajac rekao da smo, u stvari, kapetan Dangerfield i ja bili stavljeni na spisak osoba koje treba ubiti. Postojao je ugovor za nas obojicu jer su nas optuživali da smo prenosili informacije štabu Ujedinjenih nacija u vezi sa pokretima trupa, i tako dalje. Postojala je dalje... On nam je dalje rekao da smo mi ometali "trgovinski sporazum" koji je bio u toku između lokalnih pripadnika Vojske Republike Srpske Krajine i samog osoblja na posmatračkom mestu. Jer kad smo bili tamo ometali smo njihove, pretpostavljam, posebne aktivnosti.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kakav je to bio trgovinski sporazum između osoblja Ujedinjenih nacija i Vojske Republike Srpske Krajine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Vojska Republike Srpske Krajine je navodno dostavljala hranu i tako dalje, i žensko društvo u zamenu za gorivo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, to je bilo slanje prostitutki osoblju Ujedinjenih nacija u zamenu za gorivo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bila jedna od stvari koju su mi rekli, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A pošto ste vi to otkrili sa kapetanom Dangerfieldom, bili ste stavljeni na spisak za odstrel?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Pa, to je istovremeno rečeno i meni i kapetanu Dangerfieldu. Nisam ja to otkrio kapetanu Dangerfieldu, zajedno smo bili tamo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pored ovih drugih pitanja, postojao je jedan stepen napetosti zbog činjenice da je bila opšta mobilizacija u drugoj polovini jula, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je. Postojale su tenzije u celom području, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ste ... pravim pauzu, gospodine Berikoff, kako bi nas prevodioci sustigli.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nema problema, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste počeli da putujete u područja koja su bila u blizini Bosne, na primer, u Bosansko Grahovo, koje je bilo predmet vojnih aktivnosti koje su bile u toku koje je ova mobilizacija trebalo da pomogne. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Šta ste primetili kada je reč o pokretu trupa iz područja Bosanskog Grahova i u područje Bosanskog Grahova?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Primetili smo dosta pokreta vojnih trupa između Krajine i područja Bosanskog Grahova, kao i pokrete vojnih vozila raznih vrsta, kao što su tenkovi, kamioni. Bilo je džipova, prenosila se municija, trupe, dolazila su kola hitne pomoći i odvozila ranjenike niz brdo u srpska područja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kada kažete "tenkovi", gospodine, o kom broju tenkova govorite?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mogu da budem sasvim precizan, ali je... jedan broj tenkova odlazio je i vraćao se nazad. Da li su to bili isti tenkovi ili dodatni tenkovi, ne mogu da odgovorim na to, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo da stavimo ovo u vremenski okvir, skrećem vam pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P744, što je vaše vreme koje se poklapa sa vremenom gospodina Williamsa, i piše da je datum ovog poziva preko *Radio Knina* bio 27. jula. Da li vidite to, gospodine? To je na prvoj stranici P744, vaš Sektor Jug ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je to približno tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je približno tačno, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste takođe znali, gospodine, da je predsednik Republike Srpske Krajine, gospodin Martić, objavio ratno stanje u čitavom području Republike Srpske Krajine. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, kad ste stigli u štab Sektora Jug, general Forand vas je poslao dole da saznate šta se dešava, poslao vas je da saznate šta se dešava u tom području, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Kada smo stigli, bila je na zidu jedna prazna karta. Onda mi je on rekao: "Phill, potrebne su mi informacije, nemam ništa o zaraćenim stranama". I on mi je dao ključeve džipa, i to je bio moj zadatak svakoga dana, da poguram stvari ... koliko god je moguće, da vidim da li ću naići na bilo kakve vojnike sa bilo koje strane ... bilo koje od zaraćenih strana, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I u skladu sa tim, gospodine Berikoff, on vas je poslao u Strmicu 30. jula?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Bilo je mnogo aktivnosti, artiljerijskog granatiranja i tako dalje u području Bosanskog Grahova. Poslao je mene i mislim kapetana Williamsa da pođe sa mnom tamo da provedemo večer. Nisam siguran da li je to bio Williams ili Dangerfield, ali smo proveli večer u području Strmice, posmatrajući i slušajući koliko je tačno granata padalo na drugu stranu... na stranu preko bosanske granice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste čuli artiljerijsku vatru i sa jedne i sa druge strane?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, i sa jedne i sa druge strane. Bila je vrlo intenzivna artiljerijska vatra te večeri.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako mogu da vam skrenem pažnju ponovo na vaš dnevnik, P748, na unos od 30. jula 1995. godine. Da li imate to, gospodine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo sam čekao da se vrati na ekran. Naredni dan.

ADVOKAT KEHOE: To bi trebalo da bude na sledećoj stranici, stranici ... idemo tamo, na 30. jul.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako ste pročitali, to je naniže, oko četiri reda, i rečenica počinje sa: "Bilo je veoma interesantno ..." Da li vidite to, gospodine Berikoff?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Vidim, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Bilo je vrlo interesantno i mogao sam da vidim sve vrste opreme na putu. Ovo uključuje oklopne transportere, protivtenkovske topove M-12, tenkove M-84, kao i mnogo drugih komada opreme koju nisam priznao".

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je istina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Koju opremu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: M-12, to je protivtenkovski top. Njegovi projektili probijaju oklop. M-84 je još savremeniji tip jugoslovenskog tenka. Tu su i ta dva oklopna transportera, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mislim da smo propustili stavku za ono što je M-12. Šta je M-12?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je protivtenkovski top. Njegovi projektili probijaju oklopna vozila ili su visoke razorne moći, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi kažete, dva reda niže, da je bilo mnogo vojnika Republike Srpske Krajine oko tog područja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo je. Bio je logor Vojske Republike Srpske Krajine dole, oko hiljadu metara od kenijskog isturenog položaja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A rekli ste da je u okolini bilo mnogo vojnika Republike Srpske Krajine. Koliko ste ih videli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Video sam barem veličinu čete u tom području u različitim vremenima. Tu je uvek bila straža na dužnosti, bilo je različitih tipova vozila u logoru, i tako dalje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ove tenkove i oklopne transportere i drugu opremu, da li ste ih videli kako se kreću?

TUŽILAC RUSSO: Oprostite Izvinjavam se. Nisam želeo da prekidam gospodina Kehoea. Časni Sude, mislim na strani 79, ovde u redu ... Izvinjavam se. Upravo je ispravljeno. Prvo je rečeno istureni položaj na ulazu u "klanac". Sada je ispravljeno na "kenijski istureni položaj". Samo sam hteo da se uverite da je korekcija izvršena na 3. stranici. Hvala.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li ste primetili ova vozila da se kreću?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U koje vreme?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste naznačili datum 30. juli?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, videli smo. U stvari, u brojnim prilikama kada smo bili u području Strmice videli smo kretanje vozila iz te baze preko granice u područje Bosanskog Grahova. Pretpostavljam da je to bilo područje Bosanskog Grahova. Ali, da, bilo je prilično često kretanje vozila.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A odakle je Vojska Republike Srpske Krajine transportovala tu opremu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne znam tačno odakle su transportovali opremu Vojske Republike Srpske Krajine, ali neka oprema je dolazila, pretpostavljam, iz baze ili garnizona koji se nalazio oko hiljadu metara od mesta gde je bila kenijska osmatračnica.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste bili upoznati, gospodine Berikoff, sa skladištem municije Vojske Republike Srpske Krajine u Golubiću?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bio sam upoznat.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Recite nam nešto o tome?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nisam bio upoznat ... znam da je bilo tamo. Toliko sam znao. Ne znam šta se tamo nalazilo.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kako znate da je to bilo tamo?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Dobio sam informaciju pre mog dolaska na područje Knina.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znali ste da je u toku mobilizacija ... u vezi sa ovom mobilizacijom znali ste o pokretu vozila i mnogo vojnika u Strmici. Da li ste u to vreme mislili, gospodine Berikoff, da je Vojska Republike Srpske Krajine svoje osoblje prevozila prema liniji fronta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U to vreme, moj utisak je bio da su pripadnici Vojske Republike Srpske Krajine išli preko granice kako bi pružili pomoć u operacijama u području Bosanskog Grahova.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo pokušavam da budemo malo konkretniji ovde, gospodine Berikoff. Da li su oni svoje trupe prevozili prema onome što je bila linija fronta sa područjem HV-a?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Rekao bih da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se vratimo sada na ovaj vaš dodatni list koji ste nam dostavili. Dok ste bili u Strmici, niste primetili da HV granatira stambena područja, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. Nisam video nikakav direktan dokaz o granatiranju područja Strmice. Postojali su, međutim, navodi da su zgrade bile uništene i da su nedavno... da se razaranje dogodilo nedavno a ne... a ne pre ofanzive.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ovo nedavno uništavanje, da li se činilo da je deo ove artiljerijske vatre sa obe strane?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Moguće. Međutim, ja nisam bio očevidac bilo kakvog granatiranja u području Strmice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da se zadržimo na ovom pitanju, i ako možemo da se vratimo, rekli ste da ste tamo bili 30. jula. Ako mogu da se vratim na vaš dokazni predmet Tužilaštva broj P744, to je vaša hronologija i šta ste uradili sa kapetanom Williamsom. Molim da pređemo na drugu stranicu tog dokumenta, idemo na unos za 31. juli. Izvinite. To je beleška za 31. juli gde se kaže: "118 artiljerijskih granata, 30 HV-a, 30 HVO-a i 88 VRSK-e je ispaljeno ili palo na jednu ili drugu zaraćenu stranu" Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Vojska Republike Srpske Krajine izgleda da reaguje na ofanzivu u Bosanskom Grahovu pregrupisavanjem snaga". Idemo sada na unos za 2. avgust, postoji još jedan unos za artiljerijsku vatra: "Između 10.30 i 13.58 časova, HV i HVO ispalile su još 34 artiljerijske granate u području Strmice, između..."

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: A dalje piše: "Prema nepoznatom položaju u Bosni i Hercegovini".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Od 4.30 do 5.30 časova RSK je ispalila 50 granata iz artiljerijskog oružja sa područja Strmice za odbranu nepoznatog položaja u Bosni i Hercegovini". Dovoljno je reći, gospodine Berikoff, da je bilo mnogo aktivnosti ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: ...dozvolite mi da završim pitanje. Samo čekam na ...

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dovoljno je reći, gospodine Berikoff, da je bilo mnogo aktivnosti... vojnih aktivnosti koje su se dešavale između VRSK i HV-a, HVO-a u drugoj polovini jula i početkom avgusta, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bilo je. I ja ne osporavam da je bilo. Bilo je mnogo aktivnosti u području Strmice.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine, molim vas da shvatite da ja ne osporavam ovo što vi kažete, samo želim da razjasnimo nekoliko pitanja.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U redu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, tokom ovog vremenskog perioda i skrećem vam pažnju na vaš list sa dodatnim informacijama, rekli ste tužiocu da ste lično videli kako ljudi napuštaju Knin pre *Operacije Oluja* i da se sećate da je bio značajan broj ljudi koji su otišli. Molim vas da sada pogledate vašu izjavu od 21. maja 1997. godine, u paragrafu 2-B, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P270 ... Oprostite, dokazni predmet Tužilaštva broj P740. Vi ste rekli u paragrafu B: "Dana 29. jula, mnogi od civilnog osoblja Ujedinjenih nacija nisu se pojavili na poslu. Kasnije smo saznali da su počeli da se evakušu iz tog područja jer su se plašili hrvatske ofanzive u Krajini u bliskoj budućnosti" ... Izvinite "...u veoma bliskoj budućnosti". Dakle, na osnovu vaših zapažanja, gospodine Berikoff, odlazak civila ili evakuacija civila dogodila se oko pet, šest dana pre nego što je počela *Operacija Oluja*, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Jer kao što sam ranije rekao, nismo bili sigurni kada bi ofanziva mogla da počne. Dobili smo informacije da bi to moglo da se dogodi u roku od jednog dana do deset dana. Siguran sam da je civilno stanovništvo imalo iste informacije. Tog dana konkretno objavljen je narandžasti znak upozorenja zbog različitih dodatnih informacija koje smo dobijali. Dakle, to je... sasvim je moguće, da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, na osnovu onoga što ste vi primetili, gospodine Berikoff, već 29. jula civili su sami odlazili?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da se osvrnemo na neka od vaših zapažanja u vezi sa realnom vojnom situacijom u Krajini, kao... i u Kninu, kao i na granatiranje. Dakle, prva stvar je... i rekli ste to u glavnom ispitivanju...

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, da li prelazimo na novu temu?

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gledajući koliko je sati, mislim da je onda bolje da sada napravimo pauzu i da nastavimo u u 12.45 časova.

ADVOKAT KEHOE: U redu, časni Sude.

(pauza)

SUDIJA ORIE: Gospodine Kehoe, molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Hvala.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Berikoff, želeo bih da predem na novu temu koja se bavi konkretno granatiranjem Knina 4. avgusta. Mislim da ste nam rekli u glavnom ispitivanju da ste promenili mišljenje o neselektivnoj prirodi granatiranja. Da li sam čuo tačno da ste promenili mišljenje negde 1997. ili 1998. godine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Bilo je... Osim toga, to mi je bilo na umu odmah nakon ofanzive, a onda pogotovu u periodu koji je usledio, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pre nego što počnemo da govorimo o Kninu neposredno, gospodine Berikoff, želim da nam nešto malo kažete o svom iskustvu u vojsci, a posebno o Jugoslovenskoj narodnoj armiji i metodologiji Varšavskog pakta. Vi ste upoznati s tim na bazi vašeg iskustva, zar ne, gospodine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da je struktura vojske JNA bila u velikoj meri tip organizacije "od vrha pa nadole", gde niži nivo vojnika i jedinica ne rade ništa bez naređenja sa vrha. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. To je vrlo slično kao u svim zemljama bivšeg Varšavskog pakta, lanac komandovanja i struktura je bila veoma slična.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I to je sasvim drugačiji pristup nego u zemljama članica NATO-a, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, tako je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U kom smislu?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U smislu da u zemljama NATO-a, svi od vrha pa nadole, na primer, mogu da čitaju karte. Svako zna kakve će biti operacije, kakav je cilj operacije, i normalno, zna sled događaja koji će uslediti posle operacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li se slažete sa mnom da u okviru filozofije NATO-a ako dođe do prekida komunikacije i komande i rukovođenja na visokom nivou, da entiteti na nižem nivou ili elementi mogu misliti sami za sebe?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U većini slučajeva, ja bih se složio sa vama. Postoje i oni slučajevi u kojima se informacije ne mogu prenositi, ali, da, u opštem smislu, ja bih se potpuno složio sa vama.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Znali ste da se *Operacija Oluja* odvijala ne samo u Sektoru Jug, već i u Sektoru Sever?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, to je širok spektar... odnosno, široko geografsko područje. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao vojno lice, gospodine Berikoff, ako biste želeli da razorite strukturu Vojske Republike Srpske Krajine, trebalo bi da se napadne njihov štab i komunikaciona mreža, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Posebno komunikaciona mreža, da. Međutim, kada je reč o komunikacijama, jedna stvar koju su imale zemlje bivšeg Varšavskog pakta, što je bio vrlo, vrlo dobro u poređenju sa zemljama NATO-a je tip redundantnosti (viška) komunikacija. Tako da je možda bilo viška komunikacionih mreža.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ali, u svakom slučaju, ako biste planirali operaciju, trebalo bi, pre svega, da pokušate da uništite štab i komunikaciju, što bi uticalo na operaciju, ne samo u Sektoru Jug u Kninu, već u celoj Krajini. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Morao bih da se složim s vama.

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se. Nisam želeo da prekidam. Samo mi je nejasno - kada je postavljeno pitanje da ako bi se tražilo da li bi on to uradio ili ako bi on bio član bivšeg Varšavskog pakta, da li bi to uradio. Nije mi jasno.

SUDIJA ORIE: Koliko sam razumeo pitanje je bilo šta bi svedok uradio ako bi bio.

ADVOKAT KEHOE: To je tačno.

SUDIJA ORIE: Tako je bilo formulisano, gospodin Russo. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uzgred budi rečeno, šta znači "višak komunikacija"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To znači da oni imaju dodatne mogućnosti da se ne izgubi komunikacija ni u jednom trenutku. Dakle, ako se jedan komunikacioni sistem uništi ili je neupotrebljiv, tu je još jedan sistem koji će preuzeti komunikaciju.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, mudri vojni komandant koji bi želeo da uništi komunikacionu mrežu, u stvari, morao bi da pokuša da cilja sve mreže komunikacije zbog ovih dodatnih sistema. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To bi bila idealna situacija, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A onda bi to bilo zajedno sa pokušajem da se zauzme štab?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to bi bilo normalno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Sada bih vam skrenuo pažnju na dokazni predmet Odbrane broj D117, to je NATO-ov rečnik stručnih izraza.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pređemo na drugu stranicu i ako bismo mogli da krenemo ka dnu te stranice. Molim vas da se poveća kolona u sredini u poslednjem unosu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I govorimo o NATO diskusiji o centru gravitacije, karakteristikama, sposobnostima ili lokalitetima, iz kojih zemlje i savezi vojnih sila ili druge grupacije izvlače svoju slobodu delovanja, fizičke snage ili borbeni duh. Gospodine Berikoff, to je bilo u Kninu, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U tom trenutku, odgovor je da. To je bio njihov glavni ili jedan od njihovih glavnih štabova, postojao je garnizon, imali su druge kasarne, i tako dalje. Dakle, da, to bi bilo to.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I, ponovo, da ste vi bili vojni komandant, vi biste učinili sve što je u vašoj moći... pomenuli ste komunikacije, štab ... da napadnete sve što je podrška toj strukturi, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ako ste znali gde su lokacije, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako mogu ... Greška. Kada ste bili u ... Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na 9. stranicu dokaznog predmeta Odbrane broj D284.

ADVOKAT KEHOE: Molim 9. stranicu dokaznog predmeta Odbrane broj D284, red 32.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi tu kažete: "Po mom mišljenju, vrsta municije koja je korišćena za ofanzivu protiv Knina bila je raznovrsna municija velike eksplozivnosti i uglavnom se koristila za razaranje zgrada i objekata." Dakle, složićete se, gospodine Berikoff, da kao komandant, ako biste želeli da zauzmete te zgrade u kojima su se nalazila sredstva komunikacije, trebalo bi da koristite oružje kao što je koristila Hrvatska vojska, koje je napravljeno za uništavanje zgrada i objekata, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, u razaranju zgrada i objekata, na osnovu vaše izjave ovde, Hrvatska vojska je koristila pravu vrstu municije, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu. Ako su te mete bila njihova namera, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, vaš problem je broj granata koje su pale i to je vaše pitanje, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Informacije koje se odnose na broj granata, da li ste dobili te informacije od pukovnika... Oprostite.

SUDIJA ORIE: Izgleda da je bila neka vrsta smetnji ali sada je to prestalo.

ADVOKAT KEHOE: Žao mi je, časni Sude. Da li je u redu da nastavim?

SUDIJA ORIE: U redu je. Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, informacije koje se odnose na broj granata dobili ste od pukovnika Lesliea. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: I od pukovnika Lesliea i starijeg desetara Parleea, obojica su bili artiljerci i znali su kako da broje projekte. Kao vojnik, oficir, imao sam osnovna znanja iz artiljerijskog granatiranja i brojanja od paljbe do pogotka.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Od vremena kad ste bili u bivšoj Jugoslaviji koje uključuje i vreme provedeno u Kninu i Sarajevu, da li ste razgovarali sa pukovnikom Lesliem?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine, uopšte.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste saznali, bilo direktno ili indirektno, da je on izjavio da to brojanje granata nije tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne. Ne znam šta je general Leslie rekao.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Mi smo imali u vidu nivo granatiranja koji je bio u toku. I ako bih samo mogao da vas provedem kroz neke od stavki koje ste nam prezentirali, kako bismo malo više govorili o granatiranju i broju granata za koji kažete da je netačan s obzirom na činjenicu da ste vi rekli da je Vojska Republike Srpske Krajine napustila to područje. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Tačno je, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To pitanje, naravno, nema nikakve veze sa zauzimanjem komunikacione mreže, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, ako možemo ponovo da se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P744, to je vaša hronologija sa kapetanom Williamsom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne bih rekao da je to moja hronologija sa kapetanom Williamsom, gospodine. Rekao bih da sam imao udela u nekim od datih informacija. On, kapetan Williams, dobijao je informacije iz različitih izvora i velikog broja izvora da bi sastavio taj dokument. Ja sam samo dao deliće tih informacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Shvatam. Ali bez obzira na to, da ipak pogledamo neke od tih stavki, i da pogledamo stranicu 3 u ovom dokumentu. Govorimo o večeri 4. avgusta. Ako pogledate unos za 17.15 časova, to je 1, 2, 3, 4, 5 ... 4. red odozdo, gde se kaže: "Veći deo izveštaja ..." To dolazi iz Vojske Republike Srpske Krajine: "Veći deo izveštaja govori o odbijanju HV-a". Tokom 4. avgusta vodile su se velike borbe između Hrvatske vojske i Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne bih mogao sa tim da se ne složim, jer ako je namera Hrvata bila da preuzmu Krajinu, borbe bi se vodile širom Krajine, a ne samo u Kninu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Rekli ste tokom svog glavnog ispitivanja da ste proveli dosta vremena sa kapetanom Dangerfieldom?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A kapetan Dangerfield i još jedan britanski oficir bili su dodeljeni Sektora Jug Ujedinjenih nacija?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. On je bio oficir za vezu koji je prebačen iz Gornjeg Vakufa u Bosni.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Molim vas da pogledamo vaš izveštaj, koji je dokazni predmet Tužilaštva broj P698. Gospodine Berikoff, želim da prođemo kroz par tih izvoda, a da ne prolazimo kroz jedan po jedan; i omogućiću vam da malo govorite o tome. A ovo je kratak pregled iz Sektora Jug od 4. avgusta od 5.00 časova do 22.00 časa, i tu kapetan Dangerfield daje neke informacije o granatiranju. On kaže u 2. paragrafu: "Prošlo je dosta vremena pre nego što je HVO..." izvinite, " ...pre nego što su HV/HVO napravili nekakav napredak na terenu. U ranim popodnevnim časovima slika je počela da se razvija i uskoro smo mogli da vidimo pet glavnih područja napada." A on govori o onim posebnim područjima u 3. paragrafu i kaže: "Do sredine popodneva razvilo se pet glavnih osi napada."

ADVOKAT KEHOE: Molim vas da pogledamo sledeću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je njegova procena za 5. avgust: "Subota, 5. avgust, trebalo bi da dođe do drugog ... trebalo bi da dođe do još jedne inicijalne teške artiljerijske zaprečne vatre ciljeva od strane HV-a. Procena G2 (obaveštajac) ...." To ste vi, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam. To je verovatno G2 iz UNCRO-a ili G2 iz Gornjeg Vakufa, kojima je bio odgovoran. Kapetan Dangerfield nije odgovarao štabu UNCRO-a, on je normalno odgovarao operativnoj strani ili Gornjem Vakufu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. "Procena G2 bila je da bi Knin mogao da padne do mraka 5. avgusta. Kako bi to postigli, verujem da će HV-u biti potreban uspešniji dan nego današnji." Gospodine Berikoff, da li je vaša procena, u skladu sa

procenom gospodina Dangerfielda da se Vojska Republike Srpske Krajine prilično dobro borila protiv Hrvatske vojske tokom 4. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U nekim oblastima sektora, da, vođene su teške do umerene borbe, ali, da, bilo je borbi u celom sektoru, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, odgovor na moje pitanje da se Vojska Republike Srpske Krajine prilično dobro odupirala, je potvrđan?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Odgovor je "da", povremeno jeste.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Nastavljamo dalje: "Trupe koje su se približavale sa juga suočile su se sa žestokim otporom. Viši oficir za vezu prošle nedelje video je da se vozila sa gusenicama Vojske Republike Srpske Krajine kreću putevima." Da li ste znali da ova vozila Vojske Republike Srpske Krajine ulaze u područja u južnom delu sektora?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: U južni deo sektora, da. Nije bilo toliko mnogo vozila sa gusenicama, međutim, bilo je vojnih pokreta. Kao što sam rekao ranije, mi smo ... bilo je i dalje ograničenije kretanja u području od Drniša do Knina. Tako da jeste bilo vojnih pokreta. Da li je bilo kretanja guseničara, nisam siguran, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li ste razgovarali ... oprostite. Da li ste razgovarali sa gospodinom Dangerfieldom o ... izvinjavam se ... Da li ste razgovarali sa kapetanom Dangerfieldom o ovim vozilima sa gusenicama Vojske Republike Srpske Krajine koja se kreću u južnom delu sektora?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne sećam konkretno da sam razgovarao sa kapetanom Dangerfieldom u vezi sa ovim tenkovima. Puno je informacija primao kapetan Dangerfield, bilo kroz operacije, odnosno, dobijao je izveštaje iz svih različitih delova sektora. Dakle, iako sam redovno razgovarao o nekim temama sa kapetanom Dangerfieldom, ne sećam se konkretno da smo razgovarali o kretanju vozila sa gusenicama. Razgovarali smo o vojnim pokretima, o kretanju osoblja, kretanju oklopnih transporterata. Ako vi zovete oklopne transportere vozilima sa gusenicama za razliku od tenka, onda je odgovor, da, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kapetan Dangerfield je oficir sa kojim ste putovali vrlo često po sektoru pre *Operacije Oluja*, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Tako je. A i u nekoliko navrata posle operacije, takođe sam bio sa kapetanom Dangerfieldom, ali pre operacije, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da pogledamo 11. paragraf: "Sa zapada je napredovanje Hrvatske vojske suočeno sa problemima zaobilaznih puteva, a ponekad teškim terenom kojim se prilazi Kninu. S obzirom na nejasne izvještaje o uspesima ovih osa napredovanja i razdaljine koje im predstoje, malo je verovatno da će Knin biti izložen njihovoj direktnoj vatri."

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Koje je vaše pitanje, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Samo trenutak.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: O, u redu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da li je činjenica da je teren bio nepristupačan i da su postojale značajne snage Vojske Republike Srpske Krajine na zapadu razlog da su Ujedinjene nacije verovala da Hrvatska vojska neće biti u stanju da se spusti do Knina, i zbog toga sasvim sigurno, jer ovaj pasus govori o tome, Knin neće biti izložen njihovoj direktnoj vatri?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je sasvim moguće, jer su postojala uporišta Vojske Republike Srpske Krajine u Oklaju i područjima. Tako da je možda bilo područja gde je bilo gomilanje trupa VRSK-e. Teren, kao što je kapetan Dangerfield rekao, nije bio pogodan za velike pokrete oklopnim vozilima, tako da je tu bilo ograničenje. Bilo je i mnogo mina u celom sektoru. To je takođe ograničavalo kretanje. Dakle, da, njegova je procena je tačna.

ADVOKAT KEHOE: Molim sledeću stranicu, paragraf 12.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U 12. paragrafu se kaže: "Iako je moguće da Knin ponovo bude izložen jakom artiljerijskom napadu, zbog značajnog prisustva snaga Vojske Republike Srpske Krajine u području, biće potrebno više vremena pre nego što bi došle pod direktnu vatru tenkova HV-a." Da samo pogledamo i 15. paragraf. Bavićemo se ovim zajedno. "Zahtev za pomoć za evakuaciju žena i dece, i činjenica da bi ostale samo snage Vojske Republike Srpske Krajine, pokazuje uznemirujuće znake završnog obračuna. Imajući u vidu napredovanje snaga HV-a i HVO-a prema Kninu kao njihovom konačnom cilju i preostale snage Vojske Republike Srpske Krajine, Milan Martić se nalazi u situaciji da će morati da se preda ili da se suočiti sa poslednjim krvavim otporom u glavnom gradu Krajine." Pre nego što vam postavim pitanja o ovome, želeo bih da vam pokažem nešto drugo, a to je transkript presretnutog razgovora preko radio veze. I to je dokazni predmet Odbrane broj D106 i radi se o razgovoru generala Vojske Republike Srpske Krajine, Mrkšića, uveče 4. avgusta 1995. godine u 21.30 časova. Otprilike na sredini nadole, ovo je razgovor *Radio Beograda* sa generalom Mrkšićem, on glasi. Pitanje: "Da li to znači da su naše linije probijene?" Odgovor: "Ne. Mi održavamo kontakt. Naše snage su se povukle na položaje za direktnu odbranu Knina. Drugi prsten jedinica i dalje uspešno drži svoje položaje."

ADVOKAT KEHOE: Molim da se spustimo nešto niže na toj stranici.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Oko tri petine prema kraju kaže se: "Ukoliko VRS-a ..." Da li vidite to?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, vidim.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "Ukoliko VRS, Vojska Republike Srpske uspe da održi pritisak, snage napadaju na pravcu Grahovo – Knin, onda ćemo mi stabilizovati odbranu i preći u kontranapad." Na kraju, pročitacu vam, ovo je audio prezentacija, gospodine Berikoff, pukovnika Lesliea uveče 4. avgusta, u 23.40 časova po centralnom vremenu: "Po vašoj proceni..." ...

ADVOKAT KEHOE: Uzgred, ovo je dokazni predmet Odbrane broj D123. Hvala vam, zastupniče.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pitanje reportera: "Po vašoj proceni, da li su Hrvati na ivici da zauzmu grad?" Leslie: "Da zauzmu Knin? Nismo imali nijedan izveštaj da su Hrvati dovoljno blizu da otvore direktnu vatru na Knin, a još uvek ima dosta Srba u Kninu i na okolnim brdima. Tako stvari stoje." Gospodine Berikoff, u tom trenutku, procena Ujedinjenih nacija je bila da će Vojska Republike Srpske Krajine da se povuče u Knin, kao što je kapetan Dangerfield rekao - ili će da se predaju ili će da se suoče sa poslednjim krvavim obračunom. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne bih se potpuno složio sa procenom kapetana Dangerfielda. U mom dnevniku sam napisao da je bilo snaga Vojske Republike Srpske Krajine i da su se po svoj prilici povukle na linije odbrane da bi zaštitile grad Knin. Ne bih išao tako daleko da kažem da su pružali žestoki otpor. Bilo je u pojedinim područjima otpora, ali ne u celom sektoru. Međutim, generalno bih se složio sa njegovom procenom, ali ne i potpuno, gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi ste upoznati, gospodine Berikoff, sa uličnim borbama u i oko grada, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesam. To je jedna od najkomplikovanijih i teško sprovodivih operacija.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I prilično košta kada je u pitanju ljudstvo, takođe, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Jedna osoba može da zaustavi ceo vod a verovatno i četv.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, da li se slažete da uveče 4. avgusta, u skladu sa komentarom pukovnika Leslea, Knin nije bio na ivici pada?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne u to vreme, ne. Međutim, nije bilo vojnika u samom gradu ili ih je bilo vrlo malo. Ali da li je bio na ivici da padne te večeri? Odgovor je "ne" na vaše pitanje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dakle, kao što smo...

ADVOKAT KEHOE: Da li je sve u redu, časni Sude? Ja samo pokušavam da se uverim da ne idem ispred prevodilaca, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kako prelazimo na 5. avgust, vidimo da je osoblje Ujedinjenih nacija primetilo niz trupa i mehanizovanih elemenata kako se kreću u području Sektora Jug prema Kninu, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, jesu, kao što je rekao kapetan Dangerfield u svom izveštaju. Ja se generalno slažem sa tim delom.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, dozvolite mi da vam pokažem izveštaj o situaciji, konkretno, dokazni predmet Odbrane broj D124. Ovo je izveštaj o situaciji vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija od 5. avgusta u 19.00. časova.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pogledamo 3. stranicu gde stoji "Kanadski bataljon".

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je u 5.35 časova. Tu se kaže: "Bilo je kretanja tenkova i vozila Republike Srpske Krajine" i konstatuje se u sledećem paragrafu da su vozila viđena kako se kreću prema Kninu. Ako pređemo na sledeću stranicu, videćete da se u pretposlednjoj opaski kaže da su krenuli prema Kninu.

ADVOKAT KEHOE: Molim da se predoči na ekranu dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1634.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Berikoff, to je takođe izveštaj o situaciji Kanadskog bataljona u 8.00 časova 5. avgusta.

ADVOKAT KEHOE: Molim da pređemo na drugu stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: To je ažurirani izveštaj o situaciji Kanadskog bataljona.

ADVOKAT KEHOE: Ako možemo da se spustimo nadole ...

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Kao što možete da vidite, tu se govori o elementima Vojske Republike Srpske Krajine. I 4. avgusta u 5.30 časova vozila su bila na putu prema Kninu, šest tenkova T-54 i šest tenkova T-34 i jedan BRDM [Borbena izviđačko/patrolno vozilo-Combat Reconnaissance/Patrol Vehicle].

ADVOKAT KEHOE: Želeo bih da ponudim u spis dokument sa spiska po Pravilu 65ter koji nosi broj 1634.

TUŽILAC RUSSO: Nemamo prigovor, časni Sude.

SUDIJA ORIE: Gospođo sekretarko?

sekretar: Časni Sude, to će biti dokazni predmet Odbrane broj D727.

SUDIJA ORIE: Dokazni predmet Odbrane broj D727 primljen je u spis. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ostaćemo kod dokaznog predmeta Tužilaštva broj P744, to je, ponovo, hronologija koju ste radili sa gospodinom Williamsom ... Oprostite,

na 3. stranici. U 6.10 časova 5. avgusta kaže se: "Osam tenkova Vojske Republike Srpske Krajine, jedan BOV ..." Šta je to BOV, gospodine?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je ... APC, oklopni transporter.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: "...jedan BOV, jedan kamion, kreću se od juga ka severu preko Knina." Dakle, ako možemo samo da postavimo osnovu za ova pitanja, gospodine Berikoff, znamo da je bilo puno borbi 4. avgusta, videli smo da linije nisu bile probijene, general Mrkšić je rekao da se oni pripremaju za odbranu Knina; vojne trupe i mehanizovane jedinice idu prema Kninu. Vi ste videli ili Ujedinjenje nacije su videle tenkove kako se kreću kroz Knin u ranijim jutarnjim časovima 5. avgusta. Pod takvim okolnostima, da li je razumno za komandanta da smatra da će doći do borbi u Kninu tokom 5. avgusta?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne mora da znači. Knin ... trupe Vojske Republike Srpske Krajine koje su premeštene iz Knina otišle su u područja na koja su bile raspoređene. Dakle, da li bi bilo u Kninu? Vrlo verovatno ne. U području Knina? Da. Gore na prednjoj liniji? Da, sasvim je moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi ste ovde rekli da su se tenkovi kretali kroz Knin?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. I da li je bilo razumno za nekog komandanta da otvori vatru na te tenkove dok se kreću kroz Knin?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ukoliko su ih primetili i imali priliku, da, bilo bi.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A ako se priprema odbrana, kao što je rekao general Mrkšić, da li je bilo razumno za nekog komandanta da nastavi da otvara vatru po štabu i komunikacijama koje su trebalo da budu korišćene za podršku u odbrani Knina?

TUŽILAC RUSSO: Izvinjavam se, časni Sude. Ja ne želim stalno da prekidam, i svakako se ne protivim liniji ispitivanja. Samo želim da sve bude jasno. Ovaj problem iskrsava već nekoliko puta. Odbrana sačini predlog o činjenicama i traži se od svedoka da daje svoje mišljenja u vezi s tim. Ne sugerišem da ne bi trebalo da to rade, ali ja samo želim da bude jasno da mi sada predočavamo svedoku hipotetičke informacije o činjenicama i traženje mišljenja o tome da li je ili nije razumno za nekog komandanta da deluje na ovaj način ili na onaj način. Želim da bude jasno da, ako je to u redu što se tiče Odbrane, samo želim da se uverite da ne ulažemo još uvek prigovor u vezi sa ovom linijom ispitivanja svedoka o činjenicama.

ADVOKAT KEHOE: Da li mogu da odgovorim? Tužilac je pitao ovog svedoka o njegovoj proceni granatiranja i da li je ili nije bilo prekomernog granatiranja, a to podrazumeva i 4. kao i 5. avgust. To je mišljenje koje je izveo dok ga je ispitivao gospodin Russo. Mi pokušavamo da potkrepimo mišljenje sa nizom činjenica za gospodina Berikoffa, koje bi on trebalo da uzme u obzir da bi mogao da nam odgovori na pitanje da li bi ili ne razuman komandant nastavio sa otvaranjem vatre kada na drugoj

strani komandant kaže da će se braniti Knin, i da se neprekidno bore tokom tog dana, ili je barem procena gospodina Dangerfielda, da postoji značajna mogućnost krvavog poslednjeg obračuna u Kninu.

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo, niste uložili prigovor, tako da nemamo prigovor a dobili smo objašnjenje. Čini mi se da smo čuli dosta svedočenja o tome, i nije neuobičajeno da bilo koja od strana traži, posebno kada je reč o vojnim pitanjima, od svedoka da govori o stvarima koja nisu čisto činjenične prirode, pa čak da budu i mudri komandanti, kao što sam u međuvremenu razumeo. Idemo dalje. Gospodine Kehoe.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vraćamo se na pitanje, gospodine Berikoff,
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Molim vas, da li možete da ponovite pitanje, gospodine Kehoe?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pod okolnostima koje su postojale 5. avgusta, kada je general Mrkšić tvrdio da će doći do odbrane Knina, general Leslie kaže da hrvatske linije nisu probijene, i da se Vojska Republike Srpske Krajine kreće prema Kninu, i kad nema dokaza da su komunikacione mreže... mislio sam da srpske linije nisu probijene... i da nema dokaza da su komunikacione mreže generala Mrkšića uništene, da li je razumno za nekog komandanta da ponovo otvori artiljerijsku paljbu da bi uništio te elemente?

SUDIJA ORIE: Gospodine Russo?

TUŽILAC RUSSO: Časni Sude, ja samo želim da jasno stavim do znanja da se od gospodina Berikoffa traži da da svoj sud o tačnosti činjenica koje su mu predočene i o kojima se sada od njega traži da da svoje mišljenje. Da li su mu pokazani dokazi? Nema indikacija ... svakako ga nisu pitali da li je on znao za ovaj dokaz, da li se slaže s njim konkretno, ali ja samo želim da bude jasno da pitanje koje mu je postavljeno pretpostavlja tačnost informacija.

SUDIJA ORIE: To je, naravno, uvek problem sa pitanjima gde se traži mišljenje i na čemu se mišljenje zasniva. Opet ponavljam da to nije neuobičajeno u ispitivanju obe strane, i gospodine Russo, možete takođe da naglasite to. Naravno, pitanja o činjenicama su od veće koristi Pretresnom veću, nego pitanja gde se traži mišljenje. U isto vreme, treba svesti na minimum ...

ADVOKAT KEHOE: Da, gospodine.

SUDIJA ORIE: ...neke procene šta je korisno, ko je mudar, efikasan, bojim se da ne možemo potpuno da se oslobodimo toga, iako Pretresno veće svakako vam savetuje da se oslobodite koliko god je to moguće. Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE: Hvala, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Gospodine Berikoff, da li se sećate mog pitanja?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Čak i ako su procene i izveštaji tačni, mislim da je odgovornost komandanta da uzme u obzir mogućnost kolateralnih šteta koje mogu biti izazvane vatrom na bilo kog neprijatelja, bilo da prolaze kroz grad ili da su bili razmešteni u području samog grada. Ali, da, ako postoji mogućnost da se trupe unište dok su u pokretu, ja bih rekao "da", uzimajući u obzir sve činjenice, bazirajući se na tačnosti i netačnosti samog izveštaja.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vaš odgovor bi uključio pokušaj da se unište svi objekti komunikacije?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ja bih se složio da je jedan od ciljeva infrastruktura organizacije.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Uzgred, gospodine Berikoff, vi ste znali da je uveče 4. avgusta general Mrkšić razmestio trupe i artiljeriju na brdu izvan Knina koje se zove Bulina Strana? Da li ste bili svesni toga?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Hajde da sada malo porazgovaramo o nekim od vaših tačaka koje ste stavili u dokaze i nekim od grafikona koji ste stavili u dokaze. Da li ste govorili ... Mislim da u svojoj izjavi iz 2007. godine, to je dokazni predmet Tužilaštva broj P741, u paragrafu 2...

ADVOKAT KEHOE: Molim da se to predoči.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U sredini te stranice, govorite... da li vidite štetu prouzrokovanu granatiranjem u ovom području?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Radi se o šteti koja je izazvana i paljbom iz konvencionalnog artiljerijskog oružja i višecevnih bacača raketa. Opet, u 4. paragrafu ... Izvinite. Ponovo u 4. paragrafu vi kažete: "Bilo je brojnih pogodaka iz višecevnih bacača raketa u stambenim područjima između bolnice i centra Knina, koji nisu bila u blizini bilo kakvih vojnih ciljeva." Gospodine Berikoff, mislim da ste u našem jučerašnjem razgovoru rekli da niste čuli bilo kakvo granatiranje posle 12.00 časova 5. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A to je bilo neposredno pre nego što su jedinice Hrvatske vojske došle pred kapiju Sektora Jug. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da su i Vojska Republike Srpske Krajine i Hrvatska vojska imale sisteme višecevnih bacača raketa. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da. Obe strane imale su slično oružje.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Granatiranje koje ste čuli u Kninu i u okolini Knina nije se desilo posle podne, kao što ste upravo rekli.

ADVOKAT KEHOE: Možemo li sada pogledamo unos za 10.00 časova na 4. stranici dokaznog predmeta Tužilaštva broj P744.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U unosu za 5. avgust u 10.00 časova kaže se: "U 10.00 časova 5. avgusta Hrvatska vojska je navodno ušla u grad." Ako bih mogao da vam skrenem pažnju na dokument koji je Tužilaštvo uvelo u spis. To je izjava Mire Grubor, dokazni predmet Tužilaštva broj P54, gde ona kaže: "Oko 10.30 časova u subotu ujutro, čuli su se neki pucnji na ulazu u bolnicu. Videla sam grupu hrvatskih vojnika." Dakle, ako je Hrvatska Vojska došla u grad oko 10.00 časova, a vi niste čuli granatiranje u Kninu posle podne ... Izvinjavam se, ako je Hrvatska Vojska došla u grad oko 10.00 časova ili otprilike toliko 5. avgusta, a vi niste čuli granatiranje posle podne, a granatiranje Knina je bilo u toku, kada je Hrvatska vojska ulazila u grad. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je sasvim moguće.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vama je bilo poznato da se Vojska Republike Srpske Krajine kretala kroz područje i vraćala nazad u Strmicu 5. avgusta. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I vi ste, kao vojno lice, bili upoznati sa taktikom da vojska štiti svoju pozadinu, stavljajući svoje snage tako da otvaraju vatru na bilo koje vojnike koji nadiru, na bilo koje nadiranje neprijatelja. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to su pozadinski ešaloni, to je tačno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I često ti pozadinski ešaloni koristite minobacače jer su oni mobilni. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Upotreba minobacača je normalna kao oružje kojim može direktno da se gađa područje, znači, ako se puca na trupe koje su u pokretu i slične stvari, oni će koristiti minobacače.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na snimak napravljen iz vazduha o kom ste već govorili, i to je karta snimljena iz vazduha koju ste vi ponudili.

ADVOKAT KEHOE: Mislim da je to dokazni predmet Tužilaštva broj P746.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Budite malo strpljivi sa mnom, gospodine Berikoff, jer znam da je ovo teško videti. Uzmimo, na primer, područje pored bolnice i vidite da je zaokruženo plavom bojom. Ne mogu da vidim slovo, to može biti C? Da li je?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Poznato mi je područje o kom govorite, gospodine.

TUŽILAC RUSSO: Mislim da je to slovo Q.

ADVOKAT KEHOE: Gospodin Mišetić kaže da je to slovo F, vi kažete da je to slovo Q.

SUDIJA ORIE: Govorimo o području koje je zaokruženo plavom bojom koje je na karti odmah ispod reči "bolnica"?

ADVOKAT KEHOE: Tako je. O tom području govorimo, časni Sude.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Vi znate da bolnica nije bila granatirana. Da li je to tačno?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je moj utisak da je ... ili moja dodatna procena je bila da sama bolnica nije bila ciljana. Ako je došlo do štete, to je verovatno bila kolateralna šteta.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi ne znate, dok gledamo ovu fotografiju, da je planina Dinara izvan ... zapravo, gde je? Da li bi to bilo istočno od grada?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, istočno od grada.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A Hrvatska vojska se spustila sa tih brda.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je bila jedna od osovina, da.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I dok su se snage povlačile, vi znate, gospodine Berikoff, da bi bilo savršeno razumno za Vojsku Republike Srpske Krajine da pucaju na trupe Hrvatske vojske kada je ona ulazila u Knin. Zar nije tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Bilo bi logično, ali ja se ne sećam da li su to radili ili ne, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, vi se ne sećate, jer ste 5. avgusta još uvek bili u štabu Sektora Jug i niste imali priliku da izađete i vidite šta se dešava, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: To je tačno. Bio sam zauzet obavljanjem drugih zadataka ujutro 5. avgusta, a kada su snage Hrvatske vojske došle do kapije, kretanje nam je bilo ograničeno.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I kada ste nam rekli, gospodine Berikoff, da ste videli dokaze o granatama koje su pale na tu lokaciju, a ja govorim o tom području koje je zaokruženo plavom bojom, odmah ispod bolnice, niste imali pojma kada se to desilo, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne o samom udaru. Međutim, tokom aktuelne ofanzive 4. avgusta i artiljerijskog napada, bilo je artiljerijskih i raketnih udara u celom

području. Dakle, ako su neke granate pale na bolnicu, moguće je da su došle odatle. Ali, da, vi ste u pravu, nešto od toga su možda prouzrokovale druge snage.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: A vi nemate pojma, kada ste se ponovo vratili na to područje, da li su to izazvale snage Hrvatske vojske ili Vojska Republike Srpske Krajine?
SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Moram da se složim sa vama, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, dozvolite da obratimo pažnju na dokazni predmet Tužilaštva broj P60. Dokazni predmet Tužilaštva broj P60 je zajednička izjava dva vojna posmatrača Ujedinjenih nacija, Tora Munkeliena i Kari Anttile?

ADVOKAT KEHOE: Molim da pogledamo treću stranicu.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ovo je rasprava od 17. ... možete to da pročitate, gospodine Berikoff ... i tu gospodin Munkelien i gospodin Anttila govore da su pronašli jedan M-63, 128-milimetarski višecevni bacač raketa, iz kog je otvarana vatra otprilike 20 stepenju pravcu sever - severoistok. Sačekaću da to pročitate, gospodine.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Nema problema. Pročitao sam dokument.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako sada pogledamo dokazni predmet Odbrane broj D88, uzimajući u obzir stepen udara, gospodine, iz pravca sever - severoistok, možete da vidite iz ove karte ugao. Oni su uradili analizu kratera. Kao što se vidi u izveštaju, projektil je ispaljen iz pravca 20 stepeni sever - severoistok u područje Strmice. Vi znate, gospodine, da je Strmica 4. i 5. avgusta i u danima nakon toga bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine, zar ne?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da li vi kažete da je 4. i 5. avgusta još uvek bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine?

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Da, gospodine.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, bila je.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I do kada je otprilike ostala pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine?

SUDIJA ORIE: Gospodine Berikoff, vidi se da gledate svoje beleške. Molim vas da nam uvek kažete kada to radite.

SVEDOK BERIKOFF: Da, časni Sude. Oprostite.

SUDIJA ORIE: Molim vas, nastavite.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Ako ja mogu da vam pomognem, gospodine Berikoff, pogledajte unos od 13. i 14. avgusta.

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Kada smo otišli u Strmicu tih dana, ona jeste tada bila pod kontrolom Hrvatske. Da li je pre toga bila pod kontrolom Vojske Republike

Srpske Krajine, nisam siguran. Ali 4. i 5. avgusta, pretpostavljam da je i dalje bila pod kontrolom Vojske Republike Srpske Krajine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U stvari, ako se vratimo na dokazni predmet Tužilaštva broj P744 i ako pogledamo unos za 15.00 časova na stranici 4 ovog dokumenta, ovde piše... da li vidite to: "Vojnici Vojske Republike Srpske Krajine nepoznate snage viđeni su kako zauzimaju odbrambene položaje u širem području Strmice"?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Da, to je bilo 5. avgusta, nema problema.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: U redu. Dakle, ako možemo da se vratimo na ovu fotografiju iz vazduha.

ADVOKAT KEHOE: To je dokazni predmet Tužilaštva broj P746.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: I, gospodine Berikoff, ako se sada skoncentrišete na ova plava područja koja ste označili, gde ste videli dokaze da je bilo artiljerijske vatre, sada kada ovde sedite, gospodine, šteta od artiljerijske vatre koju ste proučavali, a s obzirom na ono što ste upravo videli, vi ne možete da pretpostavite koja vojska je, HV ili VRSK, u stvari ispalila tu granatu koju ste videli. Je li tako?

SVEDOK BERIKOFF – ODGOVOR: Ne, nisam znao, i ja mislim da ne postoji mnogo ljudi koji su to znali, osim ako su fizički lično gledali paljbu, gospodine.

ADVOKAT KEHOE – PITANJE: Pa, hajde da pređemo na sledeće pitanje.

ADVOKAT KEHOE: Izvinite.

SUDIJA ORIE: Vidim da se kolektivno gleda na sat u timu Odbrane gospodina Gotovine.

ADVOKAT KEHOE: Da, časni Sude. Izvinjavam se.

SUDIJA ORIE: Da. Pa, ne morate da se izvinjavate zbog toga.

ADVOKAT KEHOE: To je vrsta kao što, znate...

SUDIJA ORIE: Ako imate jedno zaključno pitanje, dozvoliću, ali ako počinjete sa novom temom, onda mislim da bi bilo mudrije da se...

ADVOKAT KEHOE: Ne želim da vas obmanjujem, časni Sude. Imam nekoliko zaključnih pitanja iz ove oblasti, tako da...

SUDIJA ORIE: U redu. Onda ćemo uskoro da završimo. Gospodine Berikoff, pre svega, želeo bih da vas uputim da ne bi trebalo da razgovarate ni sa kim o svom svedočenju, bilo ovom koje ste dali danas ili svedočenju koje tek treba da date sutra ili prekosutra. Ja ću da

vidim sa timovima Odbrane koliko vremena će im još biti potrebno. Gospodine Kehoe, možete li da nam date bilo kakve indicije koliko je još vremena u pitanju?

ADVOKAT KEHOE: (*mikrofon nije uključen*)... mislim da ću da završim negde tokom druge sednice najkasnije.

SUDIJA ORIE: Ostali branioci. Gospođo Higgins?

ADVOKATKINJA HIGGINS: Časni Sude, potrebno mi je oko dva časa, ne više, a nadam se i znatno manje.

SUDIJA ORIE: Gospodine Kuzmanoviću?

ADVOKAT KUZMANOVIĆ: Časni Sude, očigledno, u zavisnosti od toga šta će sve biti pokriveno pre mene, sat i po, najviše, a verovatno i manje, s obzirom na količinu materijala koju imamo da pređemo, a koja će, pretpostavljam, biti ista ona koju ja imam.

SUDIJA ORIE: Da. Dakle, postoje realne šanse, ali moram da vidim da li gospodin Russo možda ima neka pitanja, isto tako i Pretresno veće možda će imati neka pitanja ...

TUŽILAC RUSSO: Da.

SUDIJA ORIE: ...tako da nećemo završiti već sutra, gospodine Berikoff. Ne znam šta ste vi očekivali, ali malo je verovatno da ćemo završiti sutra.

SVEDOK BERIKOFF: Ja sam već upozoren da može da traje do četvrtka, tako da sam spreman na to, gospodine.

SUDIJA ORIE: U redu. Istovremeno, iz podnesaka koje smo dobili možda možemo da zaključimo vaš iskaz u sredu. Prekidamo do sutra, u utorak, 2. septembra, 9.00 časova u sudnici broj III.

Sednica je završena u 13.50 h

Nastavlja se u utorak, 2. septembra 2008. godine u 9.00 h.

